

KURJER WARSZAWSKI.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY TRZECI.

Prenumerata.
 W Warszawie: rocznie rs. 6, półrocznie rs. 3, kwartalnie rs. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50. Za odosłanie do domu dopłaca się kop. 5 miesięcznie. Numer pojedynczy kop. 5.
 Na prowincji i w Ces.: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 k. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, za 2 miesiące w tym samym kwartale rs. 1 kop. 75, za 2 miesiące w oddzielnych kwartałach rs. 2, miesięcznie rs. 1.
 Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 20.

Ogłoszenia.

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop. — **Netrologja:** za jeden wiersz 15 kop. — **Zwyczo-rogłoszenia:** za jeden wiersz pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop. — **Małe ogłoszenia:** za jeden wyraz pierwszy raz 5 kop., każdy następny raz 1 kop. — **Przewodnik adresowy:** 1 wiersz rocznie rs. 30. Ogłoszenia do „Przewodnika“ przyjmuje bezpłatnie Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frenclera, Senatorska 18.

Rękopismów nadsyłanych do Redakcji nie zwraca się.
 Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie o godz. 9-iej rano do 7-mej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 11-iej do 1-iej w południe.

Dziś: śś. Barbiny i Ko. nelji.
 Niedziela: ś. Teodory M. i Hugona.
 Poniedziałek: Zwiastowanie N. Marji P. —
 św. Franciszka à Paulo W.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 40.
 Zachód „ „ „ 6 „ 19.

Długość dnia godzin 12 minut 49.
 Przybyło „ „ 5 „ 11.

Wtorek: ś. Ryszarda Biskupa.
 Środa: ś. Izidora B. D. K.
 Czwartek: ś. Wincentego Ferrarjusza.
 Piątek: śś. Wilhelma Op. i Cezaryna.

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego“: Plac Teatrny Nr 5, dom W. L. Zabłockiej.

Następny numer „Kurjera“ wyjdzie jutro, w niedzielę, o godzinie 7-iej rano.

W dniu jutrzejszym w kościele św. Ducha (paulińskim) przypada nabożeństwo z zupełnym odpustem arcybractwa „Pięciu ran Zbawiciela“, trwające przez dni osm.
 Jutro kazania w języku polskim.
 W dniu 2-ym kwietnia, t. j. w poniedziałek, uroczystość Zwiastowania N. Marji Panny obchodzoną będzie nabożeństwem z zupełnym odpustem w kościołach: św. Anny (po-bernardyńskim), św. Aleksandra (na placu Trzech Krzyży), św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, św. Jacka (po-dominikańskim), św. Andrzeja (pp. kanoniczek), św. Kazimierza (pp. sakramentek), św. Marcina (po-augustjańskim) i św. Trójcy (po-trynitarskim).
 W kościele zaś archikatedralnym ś. Jana odprawioną będzie o godzinie 9-iej zrana solenna wotywa i również wotywa o godzinie 9-iej zrana w kościele Panny Marji na Nowem-Mieście.
 Jutro, jako w pierwszą niedzielę miesiąca, odbędzie się w kościele Opieki św. Józefa (pp. wizytek) nabożeństwo dopołudniowe.
 Ewangielja św. przypadająca na niedzielę przewodnią zapisaną jest u Jana św. w rozdziale 20-ym „o pokazaniu się Chrystusa uczniom“, na dzień Zwiastowania N. Marji Panny u Łukasza św. w rozdziale 1-ym „O poselstwie Anioła Gabryela do N. Marji Panny“.

Przegląd polityczny.

P. Leon Say wygłosił we wtorek na posiedzeniu towarzystwa polityczno-ekonomicznego w Lugdunie mowę, w której znakomity finansista usiłował nakreślić program dla przyszłej polityki gospodarczej swojego kraju. P. Say czuje tak samo, jak dzisiejszy prezes gabinetu, że Francja weszła w fazę przesilenia ekonomicznego, że w dziedzinie pracy narodo-

wej wytworzyła się stagnacja, po części wypływająca z niepewności położenia politycznego, po części z upadku rzemiosł i produkcji przemysłowej. O następstwach anarchji parlamentarnej, która uniemożliwia wszelkie istotne reformy ustawodawcze, gdyż popycha izbę i kluby polityczne do rozpraszania sił i trwonienia czasu na bezplodne dyskusje, mające chyba zasługę skandalu, ale w niczem nie przyczyniające się do utrwalenia podstaw rzeczypospolitej — wspominać w tej chwili nie będziemy, bo niejednokrotnie ten przedmiot wyczerpywaliśmy.

Mówiąc o ekonomistów, jak p. Say, lepiej jest mówić o ekonomicznych pobudkach i następstwach przesilenia. To fakt w dzisiejszej Francji, że ogólny jej kapitał narodowy wzrósł i fakt niemniej prawdziwy, a zwykle zgłaszający się współcześnie z tym, że pojawił się pauperyzm w rozmiarach, dawniej nad Sekwaną nieznanym. Cena pieniądzy obniżyła się a w naturalnej konsekwencji cena pracy wzrosła. Tymczasem droższy ów robotnik nie ma dostatecznego zajęcia, ponieważ wywóz produkcji francuskiej zeszczupiał. Opieka, która rządy środkowej Europy otoczyły przemysł swoich krajów, wywołała konkurencję, której wyroby francuskie do niedawna jeszcze nie znały. Niemcy zamknęły się od zachodu ścianami ochronnymi, utrudniając przywóz tak słynnych i poszukiwanych do niedawna „artykułów paryskich“. Francja znalazła się przeto naraz wobec dwóch faktów, noszących charakter ekonomicznego kataklizmu.

Z jednej strony klasa robotnicza nie znajduje zarobku i wytwarza proletarijat, jak zawsze, skłonny do wszelkich przewrotów, tem ponętniejszych, im mniej obmyślanych i przygotowanych — z drugiej, produkcja francuska zmuszona została do wyrzeczenia się naturalnych i historycznych szlaków handlowych, któremi jej towary i wyroby Europę zalewały aż dotąd...

Abym zapobiedz pierwszemu nieszczęściu społecznemu, p. Ferry i energiczny jego minister spraw zagranicznych, p. Waldeck Rousseau, chwytają za środki najbliższe, mające wszelką pretensję do tego, aby

je nazwać praktycznymi. Ponieważ cierpią głównie stolarze i murarze, przeto p. Ferry zapewnia pierwszym olbrzymie dostawy mebli do budujących się gmachów rządowych w Paryżu, drugim otwiera pole do pracy przez wskrzeszenie ery Haussmanna. Zna on Paryż i wie, że wyszedłszy po za bulwary „tam nieco w górę“ ku przedmieściu, paryżanin i cudzoziemiec czują się nagle przeniesionymi w świat prawie średniowieczny: oko które muskało przed chwilą spojrzeniem jedwabne alabastry pałaców i hotelów bulwarowych, nagle gubi się w chaosie ruder przed-historycznych, ponownie uczuwa atmosferę stęchłiny i błota. Cesarstwo żyło za krótko, aby p. Haussman, przetworzywszy Paryż centralny, mógł być sięgnąć do tych kryjówek, kędy legnie się zbrodnia paryska i ów duch anarchizny ubogiej ludności, pochopny zawsze do ulubionej *emeuty* ulicznej.

P. Ferry będzie przeto zabudowywał te zapomniane dzielnice, baraki zastąpi schludnymi a taniymi pomieszkaniem dla rodzin ubogich, przeważnie robotniczych, błota osuszy i zazieleni uprawną murawą. Ale ten środek zatrudnienia próżnującej z przymusu klasy robotniczej starczy na dzisiaj; gdzie, jutro pracy francuskiej?

P. Say powiada, że przeznaczenie Francji pracującej — za morzem... Wspaniała ojczyzna jego powinna rozwinąć potężną politykę kolonialną i na odległych lądach szukać nowych przestrzeni zbytu dla swojej produkcji przemysłowej. Ekonomista francuski cieszy się przeto zapewne z objęcia protektoratu nad Tunisem, z traktatów p. Brazzy, zawartych z królewicami nad Kongo, które otwierają dla geniuszu Francji nowy szlak handlowy wszerz Afryki od brzegów zatoki Gwinejskiej aż do źródeł Białego Nilu; z wyprawy morskiej do Tonkinu, która zagarnie królestwo Anamskie za karę poparcia, danego piratom morskim; z zapowiedzianej nareszcie blokady Madagaskaru.

Kwestja tej błogosławionej wyspy stanie niebawem na pierwszym planie politycznym. Przed kilku tygodniami doniosły już depeze z Tamatavy, że eskadra francuska zawięła u tamtejszego portu

KRONIKA TYGODNIOWA.

Przyczyn do legendy o Kopeiuszku. — Kasa oszczędności i Ryfka z Krzywego-Kola. — Przed czterdziestu laty tak jak dzisiaj. — U nas i za granicą. — Reforma w dziennikarstwie, podział pracy, uszanowanie zasad. — Zeus berliński i sycylijska Etna. — Epidemiczny wzrost pewnych cyfr. — Smutny rezultat kwestyj. — Księżyce jako winowajca. — Rzecz o kaloszu pewnego chłopczyka. — Logika dziecinna ale nie nielogiczna. — Zmiana gabinetowo-kronikarska. — Znane nazwisko.

Czytelnicy przypominają sobie zapewne umieszczoną niedawno w naszym piśmie legendę o „Kopeiuszku i Pieszczotce“.

Do tej legendy mogę dodać fakt jeden z życia Kopeiuszka, objaśniający poniekąd dlaczego go spotyka taka niefortunna dola.

Z „Kopeiuszkiem“ znam się od bardzo dawna. Gdy w dniu 2-im stycznia r. 1844 warszawska kasa oszczędności rozpoczęła swą działalność, złożono do niej wszystkie moje oszczędności z puszeki dziecinnej — między innymi dwa nowiuteńkie srebrne półrubla — i zapisano mnie jako właściciela książeczki nr 12.

Od tego czasu interesowałem się bardzo nowopowstałą instytucją i zatrzymałem w pamięci różne odnoszące się do niej zajścia.

Jedno z tych zajęć chcę opowiedzieć.

Pewien mieszkaniec Warszawy... nazwisko jego powtarzano mi wówczas... zachwycony możliwością produkcyjnego umieszczania leżących w domu gotówki, zebrał co miał, zaniósł to Kopeiuszkowi i został, tak jak ja ongi, właścicielem książeczki.

Było to naturalnie w sobotę wieczorem albo w niedzielę rano, bo w inne dni nie przyjmowano składek, zupełnie tak samo jak teraz.

W parę dni potem zachorowała mu żona, na chorobę zapalną, gwałtowną.

Było to we wtorek w południe. Posłano copędzej po lekarza, a mąż chorej udał się dorożką do kasy, wypowiedzieć złożoną kwotę, bo nie mając innych zasobów, potrzebował ją podnieść na kosztu kuracji.

Niestety! przybył o pięć minut zapóźno. Wypowiedzenia przyjmowano tylko do pierwszej, zupełnie tak samo jak teraz. Trzeba więc było czekać aż do następnego tygodnia.

Ale choroba nie czekała, nie czekały wizyty doktorów, lekarstwa z apteki, pomoc felczerska.

Zamiast czuwać nad chorą, nieszczęśliwy mąż musiał gonić za pieniędzmi.

Pospieszył do lombardu z zegarkiem — tam, tak samo jak teraz, nie było gotówki. Znajomych miał dwie kategorie: jedni mieli ale nie dali, drudzy byliby dali ale nie mieli. Obie te kategorie do dziś istnieją.

Na szczęście na Starem Mieście czy na Krzywem-Kole mieszkała jakaś Ryfka czy Ruehla. Podobno dotąd mieszka w tym samym domu, na tem samem pięttrze, w tej samej izbie.

Brała taki procent na miesiąc, jaki Kopeiuszek daje dopiero za półtrzecia roku, ale dawała pieniądze i to zaraz.

Tonący brzytwy się chyłta, mąż chorej wziął pożyczkę i pośpieszył do domu.

Został chorą żoną w stanie okropnym. Podczas jego nieobecności nie było nad nią dostatecznego dozoru. Chora, której ówczesnym obyczajem puszczano krew, zdarła bandaże.

Nie spostrzeżono tego, wielka ilość krwi upłynęła...

Mąż byłby niezawodnie zauważył niebezpieczeństwo, byłby czuwał nad nieszczęśliwą pilniej niż sługa. Ale mąż musiał chodzić do Ryfki na Krzy-

we-Koło, a sługi były wówczas prawie takie same jak dziś.

Przez kilkanaście godzin jeszcze męczyła się biedna chora i we czwartek przed świtem „skończyła“.

W sobotę nad wieczorem zajechał przed bramę cmentarną na Powązkach dwukonny karawan. Postępował za nim stroskany mąż z dwójgiem drobnej dziatwy w żalobie...

W trzy dni później, we wtorek, wdowie przypomniał sobie o Kopeiuszku. Poszedł i wypowiedział złożoną składkę, wynoszącą złotych dwieście.

Wyplacono mu ją najsumienniej w następny piątek, z procentem ściśle obliczonym za dni 9, czyli wynoszącym sześć groszy.

Wziąwszy te pieniądze, zabrał dzieci i pojechał z nimi na Powązki, żeby odwiedzić grób matki...

Na grobie zmarłej trawa już się zazieleniła...

Ten prawdziwy epizod z życia Kopeiuszka, jak był możeby dawniej, w pierwszych początkach jego działalności, tak jest możeby dzisiaj jeszcze.

Za granicą kasy oszczędności rozwinęły się w instytucje czyniące zadość wszelkim wymaganiom i dlatego kwitną, dlatego posiadają znaczne kapitały, dlatego z własnych zyskanych funduszy budują sobie pałace, — nasza zaś niedziela w starej rutynie i dlatego jest Kopeiuszkiem, któremu w ciągu lat 40 ledwie 1,400,000 rs. zawierzono i który mieścił się musi w ciasnym, niewygodnym pokoiku, zaopatrzonym w parę brudnych i twardych ławek.

Ale za granicą kasy takie przyjmują składki codziennie, zrana i po południu i wypłacają je także codziennie, na pierwsze zażądanie, zaraz, natychmiast. Jako jedyny dowód potrzebną jest książeczka składkowa. Ktokolwiek ją przyniesie dostaje pieniądze. Nie potrzebuje urzędowego poświadczenia tożsamości osoby, bo nie nie podpisuje. O wypowiedzeniu na trzy dni przed podniesieniem złożonej sumy mowy niema. Teoretycznie wprawdzie obowiązek wypo-

Wyspa ta, na której stał niegdyś tron awanturnika Beniowskiego, od czasów Colberta stanowi przedmiot pożądliwości francuskiej. Po kilkowiekowych trudach powiodło się nareszcie francuzom zająć w r. 1841-m wysepkę Nossi Be, leżącą u południowych brzegów Madagaskaru. Wydało się rządowi francuskiemu, że na zarzucone zład sieci będzie mogła z czasem zловіć piękna wyspa. Rzeczywiście jednak tylko z plemieniem sakalawów udało się zawrzeć konwencję, opłaconą rocznym okupem kilku tysięcy franków, która zapewniła Francji protektorat nad terytorjum tego plemienia. Radość była bardzo niepełna i niepewna.

Niepełna—bo ziemia sakalawów to drobiazg w porównaniu z obszarem całej wyspy, liczącym na przestrzeni 600,000 kwadratowych kilometrów (większej, niż Hiszpanja) 3 1/2 ludności, a przedstawiającej cudowny ogród tropiczny, w którym kwitnie wegetacja Afryki, Azji i Australji.

Niepełna—bo królowa dzisiejsza, Ranavalo II, netylko unieważniła traktaty, zawarte z rządem francuskim w r. 1862-im i 1868-ym a dające francuzom prawo do nabywania ziemi, ale nawet układ, zapewniający Francji protektorat nad krainą sakalawów. W jesieni r. z. przybyło do Paryża poselstwo hovasów, celem porozumienia się z rządem francuskim w imieniu hardej królowej hovasów. Po kilkotygodniowych układach z p. Duclerc'em, podczas których posłowie zamieszkiwali kosztem rządu francuskiego okazałe apartamenty „Grand hotélu”, pokazało się, że ugoda nie przyjdzie do skutku. Posłowie zgodzili się zaledwo na 25-letnią dzierżawę ziemi przez poddanych francuskich; o prawach do stałego nabywania tejże nie chcieli słyszeć. Snadź królowa Ranavalo obiecała swoim pełnomocnikom, że w razie uległości dla uroszeń francuskich potoczą się ich głowy pod drobne stopki monarchini. P. Duclerc wypędził przeto dyplomatów afrykańskich z „Grand hotélu”, poczem ci nie mieli nic pilniejszego, jak pośpieszyć za kanał do lorda Granville'a, i ofiarować Albionowi protektorat nad wyspą z przyznaniem mu praw, których przed chwilą odmówili nienawistnym sobie francuzom.

Lord Granville przyjął z wdzięcznością przywileje, ale cofnął się przed protektoratem, który zmusiłby Anglję do obrony Madagaskaru na wypadek, gdyby Francja zapragnęła na serjo zawojować wyspę. Obecnie zanosi się na taką właśnie akcję. Eskadra francuska stoi już w pobliżu wschodniego portu wyspy Tamatave, i blokada rozpocznie się wkrótce. Lord Granville będzie bronił przywilejów świeżo uzyskanych dla obywateli Albionu, ale nie będzie zmuszony bronić tronu królowej Ranavalo.

Br. Z.

Praca dzieci fabrycznych.

Zbliża się już ostateczny termin wprowadzenia w wykonanie wydanych przepisów, regulujących pracę małoletnich na fabrykach, warsztatach i zakładach przemysłowych.

wiadania istnieje, ale tylko dla sum znaczniejszych, mniejsze wszędzie i zawsze wypłacają się na poczekaniu, a nawet gdy idzie o sumę większą kasa na żądanie płaci ją zaraz, potrącając tylko procent za czas który miał upłynąć od dnia wypowiedzenia aż do terminu obowiązkowej wypłaty.

Tak uczynna, tak pożyteczna, tak niezmordowanie działająca kasa oszczędności nie może wyjść na Kopciuszka, nie daje ona zarobku Ruchlom i Ryfkom od złożonych u niej, a potem gwałtownie potrzebnych lecz niemożliwych do wydobywania pieniędzy i nie zwraca złożonej kwoty dopiero wtedy, gdy na grobie uczestnika, który ją złożył, trawa porośnie.

Potrzeba koniecznie, żeby i nasza kasa oszczędności została się z tą fatalną rutyną, która całą jej użyteczność, jeżeli nieniweczy, to przynajmniej nieskończenie pomniejsza i która na należyte jej rozwinięcie się nie pozwala. Czterdzieści lat nie upłynęło darmo, z warunkami czasu trzeba się liczyć, a kto o nich zapomina i przez pół wieku blisko pozostaje na tym punkcie z którego wyszedł, temu się nie dziwny, że się prezentuje jak ów legendowy Kopciuszek.

Kopciuszkiem takim byłoby i dziennikarstwo, gdyby nie pomyślało o reformach, gdyby pozostało do dzisiaj na stanowisku przedczterdziestoletnim.

Tak jednak nie jest. Dzienniki liczą się z wymaganiami czasu i postulatami postępu.

Z dniem dzisiejszym właśnie rozstajemy się ze starym i przyznać trzeba dość wygodnym dla dziennikarzy zwyczajem. Mieliśmy dotąd zawsze po 24 godzin doby powszedniej na przygotowanie, wydrukowanie i puszczenie w obieg każdego numeru pisma, od jutra cały ten skomplikowany proces będzie się musiał odbywać w czasie zredukowanym do połowy. System podziału pracy w dziennikar-

Przepisy te zajmują poważny dział prawodawstwa ostatnich kilku miesięcy. Najpierw wydano ustawę zasadniczą, głoszącą, iż od czasu jej stosowania małoletni do lat 12-tu bezwarunkowo nie mogą pracować narówni ze starszymi robotnikami fabrycznymi i zawierającą liczne rozporządzenia, mające na celu zabezpieczenie zdrowia młodego pokolenia roboczego. W następstwie zaś ogłoszono szereg przepisów uzupełniających tę ustawę, z których jedne podają rodzaje pracy, do jakich mogą być używani małoletni robotnicy, inne określają stosunek właścicieli zakładów do dzieci fabrycznych, inne wreszcie zawierają kary, jakim mają ulegać fabrykanci i przemysłowcy, wykraczający przeciwko nowym ustawom.

Wskutek tego ruchu na polu prawodawczym, w niektórych okręgach fabrycznych powstały komisje z udziałem zainteresowanych właścicieli miejscowych zakładów przetwórczych, celem przygotowania gruntu dla wprowadzenia przepisów o robotnikach małoletnich. Potrzeba i korzyść działalności takich komisji jest chyba niezaprzeczona. Ustawa omawiana nie dotyczy spraw i interesów drugorzędnych, lecz przeciwnie obejmuje najżywotniejsze kwestje bytu fabrycznego.

W niektórych zakładach małoletni stanowią konieczną siłę roboczą, której utrata może bardzo niekorzystnie wpłynąć na dalsze losy wytwarzania. Nie dość na tem. W interesie każdego zakładu leży zabezpieczenie sobie odpowiednio uzdolnionego robotnika, a interes ten w takich jak u nas warunkach posiada szczególną wagę.

Dopóki bowiem przemysł przetwórczy znajdował się w kraju naszym w kolebce, dopóki nie zajmował tego, co dziś stanowiska ekonomicznego, sprawa sił roboczych mogła być z łatwością rozstrzygnięta doraznymi środkami. Dość było sprowadzić robotników zagranicznych, lub uczyć miejscowych. Dziś wszakże, gdy fabryki nasze zatrudniają do 100,000 robotników stałych, środki podobne stają się niedostateczne i potrzeby każdego dobrze funkcjonującego zakładu wymagają przygotowania sobie dobrego własnego robotnika.

Dopóki masa małoletnich swobodnie mogła pracować w zakładach, sprawa ta nie napotykała wielkich trudności. Małoletni od 6-go lub 8-go roku życia wprawiali się i uzdolniali do zawodu fachowych robotników fabrycznych. Za miesiąc jednak stosunki się zmieniają, potrzeba więc obmyśleć środki zaradcze.

Otóż pracę taką mogą najskuteczniej podjąć i przeprowadzić komisje fabryczne; wprawdzie rozslane w grudniu przez ministerstwo szematy i kwestjonarjusz dały możność właścicielom fabryk streśczenia swoich uwag z powodu nowej ustawy i wyrażenia swoich potrzeb, lecz tej drogi nie możemy uznać za dostateczny środek, wymagany przez nowo wytwarzające się stosunki.

Odpowiedzi, zawarte w rubrykach kwestjonarjusza ministerjalnego, przedwzyszkciem dostarczyły materiału faktycznego do szczegółowych instrukcyj, rozwijających pojedyncze przepisy ustawy o pracy

stwie przyjęty umożliwia ten zdwojony pośpiech produkcji, tak, że nikt z pracujących umysłowo albo fizycznie przy wydawnictwie nie będzie z tego powodu przeciążony. Jest z tem tak jak z koleją żelazną. Jeżeli na jakiej linii zaprowadzają podwójną liczbę pociągów, to nie idzie za tem, żeby maszyniści i konduktorzy byli zmuszeni do dwa razy częstszego wykonywania swoich funkcji. Przy zaprowadzeniu tej reformy uszanowaną także została zasada wypoczynku świątecznego, pomimo że już dość dawno przedtem istniały dzienniki, które się z pod niej wyłamały.

Tym sposobem, jak sądzimy, uczynione zostało zadość wszystkim względem, nie wiemy więc o co się na nas właścicieli gniewają z tego powodu niektórzy nasi koleodzy i to nie codzienni, lecz tygodniowi. Każde pismo stara się, a przynajmniej starać się powinno o to, ażeby wystarczało swoim czytelnikom, ażeby zaspakajało wszystkie ich wymagania i potrzeby pod względem dziennikarskim. Za dawnych czasów, kiedy poczty przychodziły parę razy na tydzień, wystarczały najzupełniej dzienniki wychodzące dwa lub trzy razy tygodniowo, i nawet nie byłoby z czego układać ich części. Następnie z rozwojem komunikacji stało się koniecznym wydawnictwo codzienne. Teraz gdy telegraf umożliwia otrzymywanie wiadomości natychmiastowo, gdy koleje żelazne dwa razy na dzień dostarczają dzienników i korespondencyj, gdy udoskonalenie pras drukarskich pozwala w ciągu bardzo krótkiego czasu wiadomość otrzymaną wydrukować w wielu tysiącach egzemplarzy i przy pomocy odpowiednio urządzonej służby roznosielskiej i pocztowej rozpowszechnić w czasie zredukowanym do minimum, już wydawanie codzienne pisma nie wystarcza. Powstały zatem pisma poranne i wie-

dzieci fabrycznych. To był ich cel bezpośredni, jeżeli nie wyłączny. Opierając się na tych odpowiedziach, ministerstwo przekonało się o potrzebie wprowadzenia wyjątków od zasad ogólnych i stałych na rzecz niektórych gałęzi pracy fabrycznej, o potrzebie urządzenia szkół dla dzieci, usuniętych od warsztatów itd. Lecz wszystko to są normy i zasady ogólne, tworzące prawo i będące jego częścią składową. Sposoby zaś korzystnego tych norm i tego prawa stosowania na miejscu należą już nie do zadań ogólnych, lecz do obowiązków zainteresowanych, a więc do zadań lokalnych.

To też ze względu na znakomity procent dzieci fabrycznych, byłoby pożądanem, ażeby nasi właściciele zakładów przemysłowych zrozumieli potrzebę zbiorowego działania i idąc za przykładem fabrykantów innych okręgów przemysłowych wyjednali odpowiednie koncesje na utworzenie komisji przy współudziale miejscowych władz administracyjnych.

Nie potrzebujemy w tem miejscu kreślić programu obrad podobnych komisji, bo ten jest widoczny dla każdego, obeznanego ze stosunkami fabrycznymi. Zwracamy tylko uwagę na potrzebę tworzenia szkół, co przy skoncentrowaniu zakładów da się osiągnąć właśnie na drodze usiłowań zbiorowych, oraz potrzebę wyjaśnienia sposobów, których użyć należy przy wprowadzaniu nowej ustawy, ażeby ostatnia nie pociągnęła za sobą innych nad dodatnie skutków dla miejscowego przemysłu. Dodajemy wreszcie, iż fabrykacja w kraju naszym wytworzyła dwa główne okręgi fabryczne—warszawski i piotrkowski, zasadniczo różniące się pomiędzy sobą tak charakterem produkcji, jakoteż i warunkami pracy robotniczej. Oba też okręgi dostarczą wiele materiału do specjalnych obrad.

Jeżeli dotąd przemysłowcy nasi nie pomyśleli o pracy, której potrzebę powyżej uzasadniamy — pomimo iż inne okręgi fabryczne dają im cenne w tej mierze wskazówki a wykonanie omawianego projektu nie napotka trudności prawnych—jestto jeden więcej dowód, iż w naszych stosunkach przemysłowych przeważają żywioły, nie odczuwające interesów miejscowych i powodujące brak solidarności nawet w wypadkach ogólnej potrzeby.

Czy głos nasz odniesie skutek—nie wiemy, podnosząc go, spełniamy tylko dziennikarski obowiązek

Wandalin.

Z sali odczytów.

Wojciech hr. Dzieduszycki, poseł na sejm krajowy lwowski i do wiedeńskiej rady państwa z Podola galicyjskiego, wytrawny znawca myśli filozoficznej i form nadobnych świata klasycznego, od lat już kilku zaznajamia warszawian z ruchem umysłowym w Grecji przed lat dwoma tysiącami z okładem. Po Pytagoresie, Sokratesie, Platonie i Arystotelesie, w tym roku przyszła kolej na Zenona i Epikura, oraz na ich szkoły, aż do końca świata starożytnego.

czorne. Kto chce mieć wiadomości natychmiast, zmuszony jest prenumerować jedno z pierwszych i jedno z drugich, ale ponieważ każde z tych pism stara się być zupełnem, więc czytelnik w piśmie wieczornem, obok świeżych wiadomości nadeszłych w dzień, znajduje także nowiny otrzymane w nocy, które już czytał w porannem, zaś w piśmie wychodzącem rano napotyka także, jako konieczne uzupełnienie, doniesienia z dnia poprzedniego. Jestto niezawodnie pożądanem dla tych, którzy pragną czytać rozmaite dzienniki, ażeby poznać różnostronne poglądy na tok spraw bieżących, ale za to dla tych, którzy pragnęliby poprzestać na jednym piśmie, bo nie mają czasu na czytanie kilku, którzy szukają tylko faktów najświeższych, system takiego rozdwojenia wydawnictw jest uciążliwy i kosztowny. Z konieczności zatem, pod naciskiem istniejących i wytworzonych przez postęp stosunków, musiały powstać pisma wychodzące dwa razy dziennie. Nie uczyniła tego ani fantazja wydawców, ani konkurencja, ani gorączka spekulacyjna. Pisma takie są granicą, w najbliższym naszym sąsiedztwie, istnieją już od lat wielu, a nawet w niektórych większych ogniskach ruchu interesów dzienniki w ciągu doby ukazują się trzykrotnie.

Naturalnie, że z takiej zmiany część abonentów mieszkająca na prowincji, gdzie poczta jeszcze tylko raz na dzień przychodzi, nie mogłaby korzystać. Dla nich zatem nie się nie zmienia. Otrzymują raz na dzień dwa numery z jednego dnia, zupełnie tak samo jakby otrzymywali jeden numer, i płacą tyle ileby płacili za jeden. Ci tylko, którzy rzeczywiście otrzymują pismo dwa razy dziennie, pociągnięci są do niewielkiej dopłaty, jedynie za zwiększony koszt ekspedycji a nie tytułem podwyżki prenumeracyjnej. Dziwna rzecz, że jeden z szanownych

Zeno, urodzony w Cittium na Cyprze około roku 340 przed Chrystusem, w czterdzięci lat potem założył w Atenach szkołę w Stoi, „pod kolumnadą“, z kąd poszła nazwa jego zwolenników stoików i przyjętego przez nich systematu filozoficznego stoicyzmu, głoszącego jednoznaczność mądrości, cnoty i szczęścia. Żywot tego dzielnego myślnika i czynem filozofa, oraz koleje, które jego szkoła przechodziła aż do chwili, kiedy chrześcijaństwo wzięło spadek po stoikach Marku Aureljuszu i Epiktetie, były właśnie przedmiotem wczorajszego wykładu hr. Dzieduszyckiego. Niepodobna nam w dorywczej wzmiance zapuszczać się w bogate szczegóły odczytu, jak zwykle mozaikowanego przez prelegenta własnymi wyrazami zwolenników szkoły, której wizerunek hr. Dzieduszycki postanowił nakreślić przed słuchaczami. Wspomniemy tylko o jednym, iż stoicyzm, nie dość powszechnie rozszerzony w Grecji, by ją uratować od zguby, miał przynajmniej tyle mocy w oczach zwyciężonego Rzymu, że cześć budził dla pokonanej, i zapewnił dla niej jaką taką autonomję, której innym krajom podbitym nie dawali Rzymianie. Oraz ludu mamezonego przez wilecycę pokonał Grecję, ale duch grecki skupiony w stoicyzmie pokonał Rzymian i ich poddane. Kato w imię stoickiej cnoty przekładał sprawę zwycięzonych nad sprawę zwycięzców miłą bogom. Poddany rzymski Arjata Epiktetos, niewolnik pana rzymskiego, który mu pisze czele przetrzącał, w ciasnej i ciemnej norze więziennej pisał zdania moralne, przewyższające głębokością maksy my innego stoika siedzącego na tronie rzymskim, Marka Aureljusza... Na początku wykładu prelegent zaznaczał korzyści z badania odległej przeszłości. Patrząc na rzeczy zdaleka, mniej się powodujemy uczuciem, a więcej obejmujemy okiem chłodnego rozumu. Tak-ci jest w samej rzeczy, ale tylko do pewnego stopnia. Słuchając wczoraj wykładu o stoicyzmie, czytaliśmy już w nim wyrok na epikureizm i na —pozytywizm. Wyrok to był tem głębszy, że obejmował motywa najdalszych skutków pewnych doktryn.

Q.

Rafaël — jako poeta.

Ubiegłej środy cały świat cywilizowany obchodził uroczystości czterechsetną rocznicę przyjścia na świat jednego z najpotężniejszych mistrzów pędzla — Rafaëla Sanzio.

Syn malarza Giovanniego Santi i córki kupca Ciarla ujrzał światło dzienne w podapienińskim małym miasteczku Urbino, gdzie dotąd pokazuje podróżnym dom przy wąskiej i brudnej ulicy Contrada del Monte z wymownym na ścianie napisem: „W tym ciasnym domu urodził się nieśmiertelny malarz Rafaël“. Straciwszy w jedenasty rok życia ojca, a matkę na lat kilka przedtem, wysłany został przez wujka do Perugia, gdzie kształcił się zaczął w malarstwie pod kierunkiem słynnego mistrza Piotra Vannucci.

Pierwszym obrazem, który rozślawił szeroko imię Rafaëla, był „Św. Mikołaj z Tolentino“, malowany do ko-

ścioła w Citta di Castello. Powołany następnie do Rzymu przez Juliusza II-go, ozdobił freskami komnaty Watykanu, współzawodnicząc i prześcigając niejednokrotnie Michała Anioła, zajętego jednocześnie pracami w kaplicy Sykstyńskiej. Leon X-ty powierzył Rafaëlowi kierownictwo nad wszystkimi niemal robotami prowadzonymi podówczas w Rzymie — i wtedy to mistrz zbudował słynne loże, dziedziniec watykański i podał plany do bazyliki św. Piotra. Franciszek I-szy usiłował zniewolić Rafaëla do przesiedlenia się do Francji, na co ten nie przystał, wykonał atoli na zamówienie króla dwa wielkie wartości obrazy, znajdujące się po dziś dzień w Luwrze: „Św. Michał“ i „Przenajświętszą rodzinę“.

Z licznych Rafaëla obrazów najbardziej znane i podziwiane są: „Szkoła w Atenach“, „Św. Cecylja“, oraz madonny: „Della sedia“ i „Sykstyńska“.

Najznakomitszym atoli po wszystkie czasy arcydziełem jest „Przemienienie Pańskie“, łabędzi śpiew zgasłego w 37-ym roku życia mistrza.

Ograniczamy się na tej krótkiej wzmiance, nie chcąc powszechnie znanych powtarzać szczegółów. Zanim jednak obszerniejsze o jubileuszowych uroczystościach otrzymamy sprawozdania, chcemy zwrócić uwagę na pomijaną zwykle charakterystyczną cechę uzdolnienia Rafaëla — mianowicie na poetyczny talent twórcy „Sykstyńskiej Madonny“!... Rafaël bowiem tak jak genialny jego współzawodnik Michał Anioł, nie tylko był malarzem i architektem, lecz i... poetą.

Zostały po Rafaëlu tylko dwa sonety, nie będące oczywiście próbami, lecz fragmentami liczniejszych zapewne poetyckich utworów mistrza. Kogo w nich wystawia? czy Fornarinę, czy też którą z licznych jej poprzedniczek? Z pewnością trudno odpowiedzieć na to, w każdym razie w natchnieniu i z miłości poczęte były te sonety.

Jeden z nich, drugi z poniżej przytoczonych, napisany został podczas tworzenia jednej z tak zwanych „stanów“ Rafaëla. „Disputa“ mianowicie, zdobiącej watykańską salę, a przeniknionej głęboką wiarą, której też działalność uświęcającą przedstawia.

Oto są owe dwie pieśni miłosno.

Słodkim jest wspomnień czar — przeto ich moey
Poddać się zawszem rad, Lecz dwakroć tyle
Miały gorczy rozłączenia chwile,
Gdy zgasła gwiazda wśród pogodnej noey.

Usta, powiedziecie śmiało jak powoli
Zręcznym podstępem Amor, płocze dziec,ę,
W te, które dźwigam, oplątał mnie siecie!
Dzięki mu za to; nie wyrzekam doli.

Zmierzech był, pamiętam. Jedno gasło słońce,
Zaś czułem drugie w sercu mem wschodzące;
Stałem rozkoszą przepelniony cały.

Lecz ach! zatrutą miałem rozkosz ową,
Bowiem im bardziej usta mówić chciały,
Tem częściej na nich zamierało słowo.

nej anonimowej ofiary tysiąca rubli, złożonej w kościele po-reformackim przez niewiadomego przechodnia, rezultat kwesty wielkotygodniowej wypadł w r. b. bardzo mizernie.

Winiem temu po części... księżyc. Gdyby ten satelita ziemi krążył dokoła niej w trochę racjonalniejszych periodach, to pierwsza pełnia wiosenna nie przypadłaby raz w marcu, drugi raz w kwietniu i nie byłoby potrzeby oznaczania daty wielkanocnej niekiedy w pierwszym a niekiedy w drugim kwartale. W roku bieżącym z winy nieracjonalności perjdów księżyceowego obiegu, Wielkanoc przypada daleko weźniejszej niż zwykle, a że jednocześnie zima przypomniła sobie, iż jeszcze nie wysłużyła całkowitej emerytury i postanowiła na starość wynagrodzić niektóre zaniedbania popelnione za młodu, więc ztąd wynikło, że piękne kwestarki i ich towarzysze więcej ukwestowali katarów, kaszłów i lekkich zaziębień, niż monety.

W kościołku Towarz. dobroczynności o mało przy tej sposobności nie przyszło do katastrofy, od której tylko zimna krew i przytomność ocaliła natłoczoną publiczność. Oltarz wielki zajął się płomieniem, ale między znajdującymi się w kościele było widać wielu takich, którzy pamiętali różne dziennikarskie mementa i wiedzieli czem popłoch grozi. Rozsadne ich upomnienia oddziały lepiej, niżby były mogły poskutkować wszelkie środki zaradcze... O ile doszło do naszej wiadomości, w całym tem zajściu tylko pewien siedmioletni chłopczyk stracił jeden kalosz guptaperkowy, którego dotąd mu nie zwrócono. Opowiadając nam o tym fackie, chłopczyk ów nadmienil ze zgorzzeniem, że wcale się nie spodziewał, żeby w kościele znajdował się „uczciwy znalazca“ w rodzaju tych, którzy tego co znajdują nie starają się oddać właścicielowi.

Miłości! bronią mnie zmoğłaś tajemną:
Płomieniem dwojga cudnych oczu. Oto
Uroda, zalet czarem, słów pieszczotą,
Słodkie odniosłaś zwycięztwo nademną.

Tys roznieciła w sereu mem pożary —
Morza je wody ugasić nie mogą,
Bo ta piekielna męka jest mi drogą;
Idę w płomienie sam, szczęśliw bez miary.

Śnieżne ramiona oplotły mi szyję,
Dźwigając jarzmo ich byłem jak w niebie,
Dziś gdy nie czuję go — nie wiem — czy żyję?

Ach! im jest większe szczęście tem trwa krócej,
Zaden żal tego, co przeszło, nie wróci...
Dosyc słów! — milczę — i wspominał ciebie!

Cz. J.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

= Ministerstwo skarbu zaleciło urzędnikom leśnym przystąpić ponownie do dokładnego oznaczenia granic lasów rządowych, w które worywują się nieustannie sąsiadujący z nimi właścianie.

= Według St. Pet. Wied., od dyrektorów i zarządzających fabrykami i odlewniami żelaznemi wymagane będą kwalifikacje specjalne, bez których nikt nie będzie mógł zarządzać wymienionemi fabrykami.

= W instytucie inżynierów w Petersburgu rozpoczęły się już egzamina, mające trwać do dnia 26-go maja r. b.

= Długie rokowania pomiędzy właścicielem tak zwanego „starego teatru“ p. Kahanem a magistratem m. Warszawy ostatecznie wskutek wdania się władzy wyższej stosownie do projektu magistratu ukończone zostały. Przez wzmiankowany tedy „stary teatr“, obejmujący posesje nrami 547c, 547b i 1790ab oznaczone, przeprowadzoną będzie nowa ulica prostopadle do Nowiniarskiej, przyzem właściciel pod projektowaną ulicę odstępuje część gruntu, za co przybiera kawałek gruntu miejskiego. Takie załatwienie konfliktu zdaje się dogadzać obydwu stronom, miasto bowiem zyskuje jedną więcej komunikację, właściciel zaś fronty dla swoich obszernych posesyj.

= Rząd gubernjalny warszawski wydał znowu kilka pozwoleń na wzniesienie nowych budowli.

= Wobec objęcia i bliskiego rozpoczęcia robót asfaltowych przez nowego przedsiębiorcę Rotmühla, zarząd miejski wyznaczył delegację techniczną, której zadaniem będzie obejrzeć całą fabrykę przedsiębiorcy, personel, maszyny, wreszcie przygotowany materiał (asfalt sycylijski).

= Wskutek rozporządzenia izby skarbowej warszawskiej rozpocząć się ma bezzwlocznie jeneralna rewizja wszystkich zakładów handlowych i przemy-

— Ten pan—zakończył malec—ma zapewne swoje kalosze... I co mu z tego przyjdzie, że będzie miał teraz półtory pary, a ja przecież w jednym chodzić nie mogę!...

— A może ten znalazca był kulawy na jedną nogę—zwróciliśmy w odpowiedzi na to rozumowanie uwagę rezolutnego chłopczyka.

— O! jeżeli był kaleka—zawołał bez namysłu—to niech się zgłosi, a ja mu i drugi daruję!...

Logika dziecka! Nie pojmie ono nigdy, żeby człowiekowi mającemu dwie nogi mógł przydać się na co jeden kalosz, ale jednonomiemu kalece chętnie odstąpi dwa...

Wracając jeszcze do kwestji dwukrotnego wydawania naszego pisma, którą poruszyłem powyżej, nadmienić muszę, że w epokach ważnych zmian i radykalnych reform w dziennikach, tak samo jak w mocarstwach, zachodzić zwykły różne zmiany gabinetowe. Przybywają nowe siły, potrzeba się inaczey rozmieszczać, inaczey rozdać teki ministerjalne, inaczey porozstawiać senatorskie krzesła. Do tek zajmowanych mają zawsze pierwszeństwo ci, którzy je dawniej piastowali zaszczytnie i tylko wskutek zbiegu okoliczności porzucili chwilowo. Z tego powodu z następnym tygodniem niżej podpisany, sprawujący ad interim funkcje sprawozdawcy tygodniowego ze spraw wewnętrznnych, miejskich i krajowych, prowadzić będzie stale dział kroniki powszechnej, zdającej co tydzień sprawę z wypadków zaszłych na całym świecie, oraz na najbliższych planetach, kronikę zaś tygodniową obejmie napowrót jej dawny, wieloletni i powszechnie ulubiony piastun—Bolesław Prus.

Władysław Skiba.

słowych. Rewizji tej dopełnia deputaci handlowi właściwych rewirów łącznie z delegowanymi urzędnikami izby skarbowej, którymi są: w cyrkulach zamkowym, nowoswieckim i praskim r. k. Iwanów, w cyrkulach lazienkowskim, jerozolimskim i wolskim r. dw. Mataftin, wreszcie w cyrkulach sobornym i bielańskim r. dw. Dłużniewski. O każdym ujawnieniu naruszeniu przepisów patentowych deputacja obowiązana będzie sporządzić odpowiednie protokoły i takowe przedstawiać do decyzji izby skarbowej. Nadto przy rewizji zakładów, w których wyrabiane są i sprzedawane przedmioty złote i srebrne, deputacja winna sprawdzić, czy właściciele tych zakładów posiadają kwity na zapisanie ich do księgi izby probierczej. Do protokołów deputacji wędą też dane statystyczne, odnoszące się do handlu i przemysłu. Cała rewizja ukończona być winna do dnia 15-go czerwca r. b.

— Niektórzy właściciele szynków wódek i piwa, chcąc sobie oszczędzić kosztów patentowych i zarazem zyskać prawo trzymania zakładów swoich o twartem do północy, wykupywali patenta na restauracje. Istnieje bowiem taka anomalia, iż patent na szynk kosztuje rs. 600 i daje prawo otwarcia zakładu tylko do godziny 10-iej, podczas gdy patent na restaurację kosztuje rs. 300 i daje prawo otwarcia zakładu do 12-iej w nocy. Z tego powodu p. oberpolimajster wydał rozporządzenie dokonania rewizji takich niby-garkuchni i zmuszenia ich właścicieli do stosowania się do przepisów. Okazało się, iż tak do wpłynętych było 217 osób, których zakłady restauracjami szumnie nazywane, zostaną sprowadzone do właściwej nazwy szynku, oni zaś sami do odpowiedzialności sądowej pociągnięci będą.

— Projekt powołania do życia instytucji sędziów honorowych w mieście Warszawie ma przyjść, jak zapewnia *Gaz. sąd.*, niebawem do skutku.

— Z uwagi, iż procenta od funduszu zasobowego Towarzystwa kredytowego ziemskiego pokrywają w zupełności koszt utrzymania władz tegoż Towarzystwa, przeto komitet i na r. b. uwolnił stowarzyszonych właścicieli dóbr od pobieranego od nich przy opłacie rat półrocznych tak zwanego grosza na administrację.

— W przyszły wtorek odbędzie się losowanie listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego serji pierwszej z roku 1869-go 5-procentowych, oraz serji drugiej i trzeciej na sumę ogólną rs. 668,476 kop. 79.

— Niedoszłe do skutku w dniu 15-ym b. m. walne zebranie członków warszawskiego Towarzystwa wzajemnego kredytu odbędzie się dnia 11-go kwietnia r. b.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 10-iej zrana, odbędzie się ogólne zebranie członków kasy pożyczkowo-wkładowej pracujących w Banku polskim; przedmiotem obrad będzie deficyt wynikły wskutek ucieczki kasjera tej kasy J. N. R.

— Prof. Fr. Nawrocki rozpoczyna wkrótce szereg odczytów dla lekarzy „o fizjologii procesu trawienia“.

— Ministerstwo komunikacji ogłasza nominację rz. r. st. Chranowskiego na inżyniera V-iej klasy i naczelnika robót przy budowie dróg żelaznych z Równa do Pińska z gałęzią od Baranowic do Białegostoku, oraz linjami łącznymi Pińsk-Homel i Siedlce-Malkinia.

— W miejsce wychodzących po ukończeniu zwyczajnej kadencji radców handlowych przy Banku polskim, pp. Ludwika Spiessa, Stanisława Bruna i Henryka Natansona, odbędą się wkrótce wybory.

— Stosownie do rozporządzenia JE. ks. administratora archidiecezji warszawskiej, wikariusz parafji błoskiej ks. Adam Mazurek przeznaczony został na wikariusza kościoła św. Antoniego (po-reformatorów).

— W dobrach Galki, w powiecie siedleckim, zmarł w tych dniach ś. p. Henryk Komierowski, b. oficer b. wojsk polskich, właściciel dóbr ziemskich.

— Z teatru i muzyki.

* W dniu jutrzejszym p. Adolf Ostrowski obchodzi dwudziestopięcioletnią rocznicę swej pracy scenicznej.

Artysta nie otrzymał od dyrekcji przedstawienia beneficznego, natomiast ze strony publiczności i kolegów krzają się około upamiętnienia dnia tego.

Jutro także przypada dwudziestopięcioletni jubileusz p. Micińskiego.

Jak slychać w sferach zakulisowych, koledzy pragną życzliwość swą okazać również dobrej koleżance i pożytecznej artystce.

* Dziś w teatrze rozmaitości pierwszy raz „Tancerka“, fragment dramatyczny z tragedji Cossy, w u-

kładzie i tłumaczeniu K. Kaszewskiego, z muzyką K. Hofmana.

Dziś również wznowienie znanego obrazka Asnyka „Gałazka heliotropu“.

* W teatrze małym daną dziś będzie po raz pierwszy jednoaktowa krotechwila pióra ś. p. St. Dobrzańskiego „Wujaszek Alfonsa“.

* W przyszłym tygodniu repertuar teatru rozmaitości zapowiada: „Jacusia“, „Starych kawalerów“, „Odettę“ i „Niby małżeństwa“.

* Panna Stachowiczówna nie przyjęła umowy z teatrem lwowskim i ma zamiar zjechać do Warszawy na występy gościnne.

* Strakosch, którego deklamacyjne popisy tak interesowały publiczność warszawską, który w ciągu dwuletniej wycieczki artystycznej po Europie zbierał same tylko trjumfy, wystąpić ma w przyszłym tygodniu z odczytami, na których usłyszymy: „Uriela Acoste“, ustępy z „Wilhelma Tella“ i ze „Zbójców“ Szyllera.

Nie wątpimy, iż mistrzowska siła dykcji Strakoscha, podziwiana w czasie pierwszej u nas bytności znakomitego „sprechmeistra“, szczególnie w tragedji „Król Lear“, ściągnie i tym razem licznych słuchaczy.

W Krakowie i we Lwowie Strakosch, jak wspominaliśmy, miał wielkie powodzenie, za które pięknie odwdzięczył się publiczności, czytając i w jednym i w drugim mieście na rzecz pomnika Mickiewicza.

Jestto także tytuł do odwzajemnienia się sympatycznemu deklamatorowi.

Wreszcie dla teatru naszego znów dobra sposobność nauczenia się czegoś; po wyjeździe Coquelina przyjazd Strakoscha jest doprawdy szczęśliwym trafem, z którego godzi się skorzystać.

* P. Helena Kapuścińska, śpiewaczka znana już u nas z kilku występów, zamierza dać się słyszeć w własnym koncercie w sobotę dnia 14-go kwietnia.

Współdział w wieczorze przyjmują między innymi p. Noskowski i p. Łazarowiczówna

— Nowiny.

Na czele dzisiejszego numeru *Nowin* czytamy artykuł p. t. „Rachunek“, w którym Aleksander Głowacki (Bolesław Prus), z powodu zapowiedzianego już dawniej zawieszenia tego pisma, żegna czytelników i w słowach nacechowanych siłą, szczerością i odwagą uczciwego przekonania streszcza raz jeszcze pobudki, poczucia i cele, które kierowały jego działalnością, jako redaktora *Nowin*.

Każdy, uprzedzeniem nie zarażony czytelnik, przyjmie tę publicystyczną spowiedź pisarza-obywatela z poważnym i sympatycznym uznaniem, jak nie było zapewne nikogo, któryby nie uznał, że działalność redaktorska Al. Głowackiego cechowała się zawsze i niezmiennie głęboką miłością sprawy społecznej, zrozumieniem wyższych celów pracy ogólnej i bezstronnością w sędziach o ludziach i rzeczach.

Nowiny pod redakcją jego nie tęgnyły zawiścią, redaktor ich bowiem czuł i wiedział, że u nas prasa powinna być więcej, niż gdziekolwiek, cementem do jednoczenia różnorodnych żywiołów, że nie potrzeba mnożyć podziałów opinii publicznej, ale raczej kojarzyć atomy, dążące do rozprysnięcia.

Nowiny Głowackiego były pismem zawsze uczciwym i czystym w przekonaniach i widokach; nie zaraziły ani na chwilę atmosfery a o to w stosunkach prasy naszej—niestety!—coraz trudniej...

Nie wchodzimy w rozbiór powodów, dla których praca redaktorska Aleksandra Głowackiego nie zapewniła pismu powodzenia materialnego...

Szkoda—nie dla utalentowanego pisarza, ale dla sprawy tych pojęć o powodzeniu publicystyki, których Głowacki bronił i z którymi nie zdołał na razie zwyciężyć.

— Od redakcji.

Miło nam jest dorieść czytelnikom naszym, iż p. Aleksander Głowacki (Bolesław Prus) obejmuje na powrót w piśmie naszym rubrykę „Kroniki tygodniowej“.

— Ostatni odczyt.

W dniu jutrzejszym, o godzinie 1-iej z południa, odbędzie się ostatni odczyt na rzecz Towarzystwa osad rolnych.

Dr Wojciech hr. Dzieduszycki dokończy rzeczy swej: „o stoikach, sceptykach i epikurejczykach“.

— Rejestr firmowy.

Sprawa opracowania rejestru firmowego posuwa się powoli naprzód.

Jeden z członków komisji, utworzonej w tutejszym sądzie handlowym do tej sprawy, złożył gruntowny i wszechstronnie opracowany referat, który też będzie punktem wyjścia do dalszych czynności komisji.

— Słabe siły.

Spółka zjednoczonych ślusarzy warszawskich nie może się poszczycić szybkim rozwojem.

Zawiązana przed dziesięciu laty, spółka ta liczy dziś zaledwie 18-tu stowarzyszonych.

A przecież miasto nasze posiada ogółem 1,608 ślusarzy, w tej liczbie 110 majstrów i 398 czeladników!

Na ostatnie posiedzenie w sali magistratu przybyło tylko 13 członków.

Fundusz zakładowy spółki wynosi 2,134 rs. 8 k., z obrotów zaś ostatniego roku sprawozdawczego znacza 14,041 rs. 41 kop., osiągnięte ze sprzedaży oku do domów.

Dziwna rzecz, iż spółka ta nie może się więcej rozwinąć!

Na ostatnim posiedzeniu dokonano wyboru członków zarządu, do którego weszli pp. Gostyński Władysław zarządzający, Julian Puchalski zastępca, Marcin Riszka, Henryk Klajn, Leon Ogórkiewicz i Ludwik Gablewicz członkowie rady nadzorczej.

— Poszukuje się sukcesorów.

W Saint-Servan we Francji (departament Ile et Vilaine, *arrondissement* Saint Malo) zmarł niedawno Tadeusz Chamski, rodem z b. województwa augustowskiego, oficer 4-go pułku piechoty linjowej b. wojsk polskich, ostatnio konduktor dróg i mostów w służbie rządowej Rzeczypospolitej francuskiej.

Ponieważ dotąd nie zgłosił się żaden z sukcesorów zmarłego, przeto zarząd dóbr rządowych ma przystąpić do sprzedaży pozostałych po ś. p. Chamskim ruchomości jako spuścizny bezdziedzicznej, a to na rzecz skarbu francuskiego.

Wiadomość tę otrzymujemy z listu prywatnego za pośrednictwem p. Władysława Chamskiego z Algiery, który sukcesorem ś. p. Tadeusza nie jest.

O czym podajemy do wiadomości interesowanych

— Jeszcze przyczynkę do smutnej sprawy.

Wezoraj rozeszła się w mieście naszym pogłoska, jakoby smutnej pamięci J. N. R. został ujęty w Tryescie.

Aczkolwiek wiadomość ta pochodziła z dość wiarogodnego źródła, dotąd jednak nie sprawdziła się.

Wszelkie domysły, jakoby J. N. R. udał się w kierunku Nizy lub Tryestu, pochodzą ztąd, iż zbieg nie włada biegle ani niemieckim ani francuskim językiem, a w roku zeszłym robił już wycieczkę właśnie w te strony, w których ma przeto do pewnego stopnia utworzoną drogę.

J. N. R. zna języki obce teoretycznie, w ciągu zaś ostatniego roku przykładnie pracował nad językiem niemieckim.

Co się tyczy sum zdefraudowanych, ostatecznie sprawdzono, iż w kasie wzajemnej pomocy urzędników bankowych deficyt wynosi 14,200 rs.

Powstał on w sposób następujący...

Kasa potrzebowała w ostatnich czasach gotówki, posiadając więc listy likwidacyjne i listy zastawne na otwartych kredytach, zarząd kasowy postanowił papiery te sprzedać.

Operacji tej dokonał J. N. R. za pośrednictwem czeków z podpisem dyrektora i prezesa kasy pp. Szmita i Bogatki; ztąd powstała powyższa suma w gotówce, której R. do kasy nie wniósł.

Jutro odbędzie się posiedzenie uczestników kasowych, na którym zapadnie też uchwała co do środków mających pokryć deficyt.

Do jakiego stopnia posuwało się ogólne zaufanie do R., przekonywała chochy ta okoliczność, iż od nowego roku nikt nie sprawdzał rachunków kasy...

To też zgodnie z instrukcją, część uczestników żąda, ażeby deficyt powstały z sprzeniewierzenia się J. R. został pokryty z funduszy prywatnych prezesa i dyrektora kasy, jako odpowiedzialnych z majątku osobistego, część zaś druga uczestników łagodzi ten rygor, ofiarując na rzecz deficytu dywidendę w sumie 5,000 rs.

Losy kasy dostarczyły jeszcze jednego dowodu więcej, iż w sprawach finansowych i buchalteryjnych zbyt zaufanie i względy osobiste są niewłaściwe i dla interesów instytucji tylko szkodę przynieść mogą.

— Sprawa o fałszerstwo weksli.

Do szczegółów, jakie wezoraj podaliśmy z roztrząsanej obecnie w I-ym wydziale karnym sprawy Mieciszewskiego, dodajemy dziś dalszy ciąg obrad sądowych.

Wezorajsze posiedzenie trwało do godziny 1-iej w nocy.

Zdolano przesłuchać świadka p. Winiarskiego, wywody ekspertów, adv. przys. p. Groera, p. Mieciszewską (Wandę Zagrabińską), p. Peleczyńskiego i p. adv. przys. Nagła.

P. Winiarski opowiedział szczegóły z historii handlowej Mieciszewskiego.

Świadek poznał podsądnego trzy lata temu, pomagał mu zawsze, wyrobił mu miejsce w jednym ze sklepów tutejszych, później zaś ułatwił kupno sklepu po Bolcewiczu na Nowym Świecie.

M. korzystał też z jego żyra i jego kredytu; w

cznicę śmierci s. p. Karola Augusta **Stentzel**, o godzinie 12-ej w południe w kościele ewangelicko-augsburskim przy ulicy Królewskiej, odbędzie się nabożeństwo za spokój duszy zmarłego, na które pozostałe córki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —1180—

† W niedzielę, dnia 1 kwietnia, jako w rocznicę śmierci s. p. Juljusza **Artzt**, oraz syna tegoż Maksymiljana, odbędzie się modlitwa o godzinie 12-ej w południe, w kościele ewangelicko-augsburskim przy ulicy Królewskiej, na które pozostała żona z dziećmi zaprasza krewnych i żyjących. —1172—

† We wtorek, dnia 3 kwietnia, jako w dwunastą rocznicę śmierci s. p. Jana **Lipińskiego**, obywatela miasta Warszawy, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele powązkowskim, o godzinie 10-ej zrana, na które córka i zięć zapraszają uprzejmie krewnych, przyjaciół i znajomych. —1169—

† We wtorek, dnia 3 kwietnia, jako w rocznicę bolesną śmierci s. p. Marji z Jasińskich **Minasowicz**, odbędzie się w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, o godzinie 10 i pół zrana, żałobne nabożeństwo, na które mąż i pozostała rodzina zaprasza krewnych i znajomych. —1183—

† We wtorek, dnia 3-go kwietnia, odbędzie się za duszę s. p. Michała **Kleszczyńskiego**, żałobna wotywa w kościele św. Krzyża, w kaplicy Matki Boskiej, o godzinie 10-ej zrana, na którą pozostała żona zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —1181—

† We wtorek, dnia 3 kwietnia, jako w rocznicę śmierci s. p. Gabryela **Chybczyńskiego**, odbędzie się żałobne nabożeństwo o godzinie 9-ej zrana, w kościele archikatedralnym św. Jana, na które pozostała rodzina zaprasza krewnych i przyjaciół. —1189—

† Za duszę s. p. Ludwika Jana **Nofoka**, b. urzędnika filji Banku polskiego w Częstochowie, syna niezjącego Jana i Idalji z Ritschlów, zmarłego dnia 15 marca r. b., w wieku lat 22, odbędzie się we wtorek, dnia 3 kwietnia nabożeństwo żałobne w kościele powązkowskim o godzinie 11 i pół zrana, oraz przeniesienie zwłok do grobu familijnego, na które to nabożeństwo pozostała w nieutulonym żalu matka zaprasza krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych. —1191—

† Składamy najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim krewnym, znajomym i przyjaciołom, którzy raczyli odprowadzić na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki mojej żony s. p. Matyldy z Rauchów **Reinecke**, w dniu 28 b. m., pozostali bracia i siostra a w szczególności mąż zmarłej. —302—

Henryk Reinecke.

† Zasmucony zgonem brata mego s. p. Luejana **Ziółkowski**, zgasłego i pochowanego w tych dniach w Sieradzu, znalazłem pociechę serdeczną w chrześcijańskim współczuciu zacnego duchowieństwa, oraz przyjaciół i znajomych nieboszczyka, którzy zwłokom jego licznie towarzyszyli na wieczny spoczynek. Niemniej najszczersza wdzięczność należy się odemnie szanownemu doktorowi Stanisławskiemu, który przez czas nieuleczonyj niestety! choroby brata mego, punktualnością swoją i szlachetnym postępowaniem z chorym, niósł mu ulgę i osładzał ostatnie chwile życia. Za to wszystko, na co mię stać, najgorętsze podziękowanie składam im wszystkim. —1177—

Karol Ziółkowski.

Z Cesarstwa.

Petersburg 29-go marca.— *Nowoje wremja*, wracając raz jeszcze do będącej obecnie w prasie rosyjskiej przedmiotem żywej dyskusji, kwestji wysokiego opodatkowania paszportów zagranicznych, co wreszcie już uważać należy jako rzecz zdecydowaną, ponieważ departament ekonomji w radzie państwa odnośny projekt już zatwierdził, staje w obronie nowej opłaty paszportowej. Przywołując zaś rozmaite argumenta na poparcie swego zdania, powiada, że niema żadnego porównania pomiędzy ruchem kapitałów rosyjskich za granicą a zagranicznych w Rosji, a to z powodu niezmierniej liczniejszej przewagi poddanych rosyjskich, jeżdżących za granicę. „Pomijamy już—tak kończy *Now. wr.*—wpływ moralny. Rosjan, którzy się czegośkolwiek nauczyli za granicą, a w Rosji zastosowali nabytą wiedzę, można policzyć na palcach, a takich którzy nauczyli się tam gardzić własną ojczyzną i przyswoili sobie zbyt wysokie zachcianki wyrafinowanej cywilizacji, można liczyć na tysiące. W ciągu ostatnich lat dwudziestu, każdy z naszych panów był za granicą, gdzie zostawił setki milionów rubli, zebranych pracą rosyjskiego ludu.”

Petersburg 29-go marca.—*Nowosti* donoszą, iż kwestja sprzedania osobom prywatnym części rządowych zakładów górniczych wkrótce już zostanie ostatecznie zdecydowaną.

Petersburg 29-go marca.—Według *Russkich wiadomości*, Najwyższej zatwierdzona komisja do rewizji praw o żydach, z powodu nagłej śmierci jej prezesa **L. S. Makowa**, odroczyła do nieokreślonego czasu swoje czynności i nie rozpoczęła ich, jak to było zamierzonym, w początkach marca.

Odessa 29-go marca.—*Odesskij wiestnik* donosi, iż znane rozporządzenie, wzbraniające osobom będą-

cym w służbie rządowej komunikować dziennikom wiadomości urzędowe i polecenia okręgów naukowych, ma być odczytane na zebraniu rady pedagogicznej każdego zakładu naukowego, z zastrzeżeniem, że niestosujący się do tego rozporządzenia ulegną najsurowszej karze.

Ostatnia pocztą „Kurjera Warszawskiego“.

Budapeszt 29-go marca.— We wszystkich kołach tutejszych panuje niesłychane oburzenie z powodu zamordowania Majlatha. Komisja sądowa aresztowała leibhuzara Majlatha, Jana Berecza, który zachowaniem się swoim wzbudził podejrzenie, spoglądając ciągle z trwogą na swe ręce. Berecz służył u Majlatha sześć miesięcy i miał powierzony sobie klucz od mieszkania. Policja sądzi, że mordercy musieli mieć współników między sługami domowymi. Najwięcej uderzyła władze okoliczność, że huzar powiedział rano kamerdynerowi, iż zastał wielki nieporządek w gabinecie i salonie, chociaż w istocie było wszystko w porządku, a nie mówił nie o morderstwie, i dopiero na rozkaz kamerdynera udał się do sypialni, chociaż obowiązkiem jego było udać się najpierw tam, aby, jak zwykle, zapalić w piecu. Drzwi od balkon, przez które mordercy uciekli, zamknięte są od wewnątrz, musiał więc zamknąć je współnik morderstwa, który pozostał w domu. Berecza widziano z d. 27-go b. m. na ulicy, rozmawiającego z jakimś indywiduum. Obadwaj rozmawiali bardzo żywo, spoglądając często na balkon i okna od sypialni Majlatha. Nieznajomy zniknął nagle a Berecz powrócił do pałacu. Berecz zapiera się dotąd wszystkiego.

Londyn 30-go marca.— Policja uważa schwywanie w Liverpoolu skrzyni z materiałem wybuchającym i maszynami piekielnymi za wypadek wielkiej wagi. Przybyła ona do Liverpoolu na statku parowym z Cork. Zbadanie zawartości wykazało, iż skrzynia napelniona była nitrogliceryną. Zrana aresztowano w pobliżu miasta młodego irlandczyka, urzędnika kolei żelaznej.

Londyn 29-go marca.— Na posiedzeniu izby gmin Mac Coan zgłosił do drugiego czytania bilu o przysiędze parlamentarnej wnioszek orzekający, że wszelki bil, który ułatwia ateistom przystęp do parlamentu, jest niepożytecznym, niezgodnym z konstytucją i niebezpiecznym.

Londyn 29-go marca.— Dzisiaj umieszczono po raz pierwszy szyldwachy u wejścia do trybunału królewskiego i biur rządowych.

Telegramy własne „Kurjera Warszawskiego“.

Otrzymał wczoraj po zamknięciu dziennika.

Paryż 30-go marca.

Ludwika Michel została aresztowaną w Paryżu. Rozkaz uwięzienia umotywowany jest udziałem agitarki w rabunkach.

Otrzymał dzisiaj.

Budapeszt 31-go marca.

Na zwłokach Majlatha odkryto 32 ran. Śmierć nastąpiła przez uduszenie. Kluczyk od kasy znaleziono. Dziad Majlatha został ongi w tenże sam sposób przez własną służbę zamordowany.

Budapeszt 31-go marca.

We wtorek albańczycy z plemienia Malissorów zamordowali turka w mniemaniu, iż jest on czarnogórcem. Dwustu Turków wraz z dwustu czarnogórcami wtargnęło do Kamienicy. Walka z kastrjotami trwała trzy godziny. Jest wielu zabitych i raniionych. Dwunastu jeńców zabrali czarnogórcy do Cetynji. Położenie w najwyższym stopniu napężone. Ludność Malissorów kipi żądzą walki. Gubernator Janiny, Assim basza, wysłany został do Skutari celem uspokojenia rozjątrzonej ludności.

Paryż 31-go marca.

W tutejszych kołach rządowych otrzymano wskazówki, że pomiędzy Włochami, Austrią i Niemcami zawarty został układ, mający na celu dołożenie wszelkich starań dla utrzymania dobrych stosunków z Francją. W razie, gdyby Francja zaatakowała jedno z trzech wymienionych mocarstw, dwa inne obowiązane są do niesienia mu zbrojnej pomocy. W tym duchu rozumieć należy ostatnią mowę Manciniego w parlamencie

włoskim, która tak silny położyła nacisk na sojusz Włoch z Niemcami i Austrią.

Paryż 31-go marca.

Minister skarbu Tirard udał się do Algieru. Głoszą, iż Leon Say wstąpi do gabinetu.

Paryż 31-go marca.

Jenerał Gallifet mianowany szefem całej kawalerji francuskiej. Większość dzienników tutejszych potępia skoncentrowanie tak potężnej władzy w rękach jednego jenerała, znanego z ambicji i podejrzanych sympatyj dla rzeczypospolitej.

Paryż 31-go marca.

Komitet centralny 53 dzienników prowincjonalnych ogłasza odezwę, w której oświadcza, iż stronnictwo legitymistów niezdolnem jest do utworzenia monarchji parlamentarnej, i dla tego wypowiada posłuszeństwo hr. Chambordowi. Aż do jego śmierci powinien sprawować regencję książę Aumale, później zaś tron objąć hrabia Paryża.

Paryż 31-go marca.

Książę Aumale w obawie przed sekwestracją zamku Chantilly sprzedał takowy anglikom i odjechał do Sycylii. Oczekują manifestu orleanistów. Manifest księcia Napoleona rozlepiono na ulicach Bordeaux.

Londyn 31-go marca.

Naczelnik policji tutejszej otrzymał list bezimienny, który grozi wysadzeniem w powietrze biur pocztowych Cify, jeżeli rząd nie uwolni aresztowanych fenian.

Petersburg 31-go marca.

Praw. wiestn. ogłasza, iż nieporządki w instytucie rolniczo-leśnym w Nowej-Aleksandrji (Pulawach), zebrania tłumne studentów, zbiorowe petycje, nieposłuszeństwo i hałasy w obecności kuratora okręgu naukowego, wizytującego instytut, spowodowały zamknięcie zakładu przez kuratora do ostatecznej decyzji ministerstwa. Zarząd instytutu postanowił wydać 54 wychowalców, z pozbawieniem ich prawa wstąpienia do innego zakładu, na dwa lata wydalic 39, wydalic 36 pozwalając im wstąpić do innego zakładu, 14-tu zaś zezwolono pozostać w razie otwarcia instytutu. Kurator zmniejszył drugą kategorię kary o jeden stopień.

Charków 31-go marca.

Cale miasto zalane wodą. Wylew niezmiernie silny. Place targowe i inne, oraz większość ulic stoi pod wodą. Wiele sklepów i mieszkań parterowych, a nawet część pierwszopiętrowych, położonych przy ulicach dolnych, zalane. Dwa główne mosty wytrzymały prąd wody, reszta mostów zerwana i uszkodzona. Wypadków z ludźmi kilkadziesiąt. Pod Kremieńczugiem woda zerwała most. Pociągi drogi żelaznej wstrzymane.

Syzań 31-go marca.

Deszcze ulewne popsuly drogi. Roztopy wstrzymują komunikację. Dowóz zboża i artykułów żywności zatamowany.

Rzów 31-go marca.

Skutkiem olbrzymich zasp śnieżnych komunikacja na drodze żelaznej nowotorskiej wstrzymana.

GIEŁDA.

Dnia 31-go marca 1883-go roku.

Nie zmieniły się kursa rubli w Berlinie w dniu wczorajszym. Różnica 16 fenigów za 100 rs. do 202.90 w tranzakcjach natychmiastowych, oznacza tylko słabość usposobienia, podczas gdy 203 marki za 100 rubli bezzmiennie płacono w tranzakcjach końcomiesięcznych.

Ruch na giełdzie warszawskiej był jak zwykle w sobotę bardzo mizerny. Usposobienie ujawnić się nie zdołało, a chociaż kierunek był nieco zwyklowy, jednak w rezultacie prawie we wszystkich kursach doszło zaledwie do kursów płaconych wczoraj, w niektórych tylko wypadkach przechodząc te granice.

Za weksle długoterminowe na Berlin żądano 49.37 1/2 — jak wczoraj. Zaczęto płać z początku taniej — 49.25, później drożej 49.30 do 49.32 1/2 — jak wczoraj.

Za krótkoterminowe również żądanie było bezzmienne 49.32 1/2. Płacono od 49.20 — aż do 49.30, a ten ostatni kurs był o 2 1/2 kop. wyższy od ostatnio w dniu wczorajszym płaconego.

Na pomniejsze miasta niemieckie nie obracano wcale ani krótko, ani długoterminowemi.

Na Londyn za krótkoterminowe 10.03 żądano — wy-

TANTO!
Magazyn Bławatny
WYROBÓW
krajowych i zagranicznych,
pod firmą

W. Kleczyński i S-ka

Krakowskie-Przedmieście Nr 58,
w gmachu Resursy Obywatelskiej.
otrzymał na sezon wiosenny i letni,
wielki wybór towarów i sprzedaje
takowe, jak zawsze, po cenach bar-
dzo niskich, a mianowicie:

- Materiały** w kratkę, łokieć po kop. 13.
Cherveuil 18, 25, 35 i 40.
w kratkę, 2 łokcie szeroko-
ści, w najświetlejszych dese-
niach, łokieć po kop. 65.
Chardon jaspé 2 łokcie szerokości,
łok. po kop. 75.
Repsy gładkie, w różnych kolorach, łok.
po kop. 22½ i 30.
Kaszmiry kolorowe, w różnych kolorach,
łok. po kop. 70.
Kaszmiry czarne, 2 łok. szerokości, łok.
po k. 70, 80, 90, rs. 1, 1.10,
1.25, 1.50, 1.60, 1.80 i 1.95.
Kaszmir d'été czarny, łokieć po k.
55 i 65.
Tartara 2 łok. szer., w najświetlejszych
deseniach, łok. po rs. 1.15 i 1.25.
Crêpe fantaisie 2 łok. szerok., łok.
po rs. 1.25. 720

PLASTER THAPSIA
DESNOIX
Uznany za najpewniejszy, najoszczędniejszy
i najskuteczniejszy środek przeciwko:
Kaszłom, Zastłakowaniu dróg oddechowych,
Katarom zwyczajnym i Oskrzeli, Nerw-
bólowi łądźwiowemu i Reumatyzmowi.

DESNOIX & Cie

SPARADRAP
REVULSIF
AU THAPSIA

MARKA DE FABRIQUE

Demix d'Alie

SPARADRAP
REVULSIF
AU THAPSIA

17, Rue Vieille du Temple, 17
PARIS

Jednorazowe przykładanie przynosi choremu
wielką ulgę.
Dla uniknięcia podrobieni należy wymagać wy-
żej podanego podpisu i otworunku.
Znajduje się u wszystkich drogistów i apte-
karzy w Rosyji.

Willa za rs. 3,000,
nad rzeką Świdrem, o 1¼ wiorsty od
stacji dr. żel. Nadwiślańskiej Otwock
(50 minut jazdy koleją od Warszawy),
złożona z 4-ch pokoi, kuchni, przed-
pokoju i piwnicy, wraz z dwoma mor-
gami lasu, pola i ogródka, jest do
sprzedania. Bliższa wiadomość u Re-
jenta Maciejewskiego, gdzie plan po-
łożenia obejrzyć można. 1054

Do sprzedania
APTEKA
w osadzie Krasnosiele. Bliższej wiadomości
zasięgnąć można w składzie materiałów a-
ptecznych, p. Mrozowskiego. 974

Szlafroki damskie
od rs. 2, Ubrania dzieciinne dla panienek
i chłopczyków, nabyć można.—Ulica Nowy-
Świat № 19 domu, miesz. № 14, w oficynie,
wprost bramy pierwszej, na 1 piętrze. 875

Gromadnie
z największym zaufaniem spieszy Szan. Publiczność do znanego powszechnie ze swej
taniaści
SKŁADU TOWARÓW
przy rogu ulic Dzikiej i Nowolipek, dom Brauna № 1, w bramie 1 piętro,
aby skorzystać z rzadkiej okazji,
a to z powodu odbywającej się dotychczas niebywałej sprzedaży
WIOSENNEJ,
po cenach ISTOTNIE PODZIWIU godnych:

CRETONY kolorowe najpiękniejsze, naj-
modniejsze desenie, czysto francuskie, po
kop. 15, wszędzie kosztują 30 kop.
Korty wełniane, 2½ łok. szerokości, fran-
cuskiego i angielskiego wyrobu, przesli-
czne na meźkie garnitury, po rs. 1 k. 35;
wszędzie kosztują rs. 3.
Korty przesliżne na damskie żakiety, dol-
many i paltociki, po kop. 70, 90, rs. 1 i
rs. 1 kop. 35.
Firanki wyborne, czysto niciane, po k. 25,
30, 40 i 50 łokcie.
Szafka Weby Bielefeldzkiej, na 15 koszul
meźkich lub damskich, za rs. 25. wszę-
dzie kosztuje rs. 35.
Diagonale cudowne kolory, na suknie
wełniane, po kop. 25.
Armury najmodniejsze i najpraktyczniej-
sze na suknie, po kop. 25.
Repsy przesliżne, najmodniejsze kolory,
szerokie, po kop. 22½.
Kaszmiry czarne, czysto wełniane, 2 łok.
szerokie, po kop. 70.
Kaszmiry (Haute nouveauté), kolorowe,
2 łok. szerokie, po kop. 70.
Plaids francuski, wyborowy na suknie,
przesliżne kolory, 2 łok. szeroki, czysto
wełniany, po kop. 90.

Krepy na dolmany i paltociki, czysto weł-
niane, 2½ łok. szer., po rs. 1 kop. 50.
Atlasy kolor. i czarne, po k. 65 i 70.
Koldry na wacie, adamaszkowe, po rs. 8.
Koldry atlasowe z kaszmiru indyjskiego,
3½ łokcia długie, 3 łokcie szerokie, po
rs. 9.
Koldry atlasowe jedwabne, cudowne, po
rs. 13, wszędzie kosztują 20.
Prześcieradła pod koldry gotowe, po
rs. 1 kop. 50.
Prześcieradła na łożka gotowe, bez szwu,
obrobiane i znaczone, po kop. 90.
Ręczniki czysto lńiane, po kop. 40 i 50.
Creton zdrowia wyborowy, 1½ łok. szeroki,
po kop. 13 i 15.
Creass pół-plotno, po kop. 10, 11, 12
i 13.
Perkal wyborowy prima, pełne 1½ łokcia,
po kop. 11½ i 12½.
Victoria lawn wybor., po kop. 25.
Koszule damskie, z wstawkami i lan-
gietami, po kop. 90.
Oxford angielski na suknie damskie, nad-
zwyczaj praktyczny, po kop. 25.
Pika i Dymka wyborowa, po kop. 15.
Madepolam najlepszy, 7 ćwierci szeroki,
po kop. 25.

BIELIZNA STOŁOWA po cenach nadzwyczaj tanich.
Obstalunki z prowincji będą ekspedjowane z największą akuratacją
i sumiennoscia.

Adresować proszę: **IZ. HERTZ** w Warszawie, róg Dzikiej
i Nowolipek № 1, dom Brauna. 1073

Przedzalnia Inu Hirschfelde
H. C. MÜLLER,
w Hirschfelde, w Saksonji,
poleca przedzę dla tkaczy, nici dla tkaczy, nici do szycia, przedzę dla
szewców, szpagat i uprasza, w razie potrzeby o zgłaszanie się do wy-
łącznego przedstawiciela na Królestwo Polskie
Pana ZYGMUNTA BROKMANA w Warszawie.
Hirschfelde, 7 Marca 1883.
Przedzalnia Inu HIRSCHFELDE,
H. C. Müller.

Powołując się na powyższe ogłoszenie, mam zaszczyt zawiadomić
osoby interesowane, że cennikami, objaśnieniami, oraz próbami po-
wyższych artykułów, służę chętnie bezpłatnie i franco.
Kantor mój mieści się przy ul. Granicznej Nr 12. 743

Zygmunt Brokman.

WYPRZEDAŻ
z powodu zmiany lokalu, po cenach nieprakty-
kowanych: **Materace** z wosa, **Poduszki**,
Koldry atlasowe i wełniane, **Kolderki**
dziecinne, **Kołoski** ubrane, **Bielizna** po-
ścielowa i dziecinna, **Wyprawki** komple-
tne. Ceny niepraktykowane. Przyjmuje się do
szycia wszelka bielizna, tak ze swoich, jak i
z powierzonych materiałów. Ul. Nowy-Świat
№ 44, 1-sze piętro. 1055

Konstancja E. Knoll.
Dnia 25 Marca, w pierwszy dzień Świąt
Wielkanocnych, uroniona została w przejeź-
dzie dorożką z Pragi na ulicę Żórawią
Bransoletka złota,
emalowana, w guście wstążki. Uprasza się
sumiennego znalazcę o zwrócenie takowej do
Kassy Łazienek SS-rów Majewskich przy uli-
cy Bednarskiej, za co otrzyma nagrody rs. 3,
dla poszkodowanego stanowi ona drogą pa-
miątkę. 1055

POTRZEBNĄ JEST
do Łodzi:
1) **BONA** do dziewczynki 8-letniej,
władająca językami: niemieckim i
francuskim, która zna także i szycie.
2) **Pokojułka.** 3) **Kucharka, rozumie-
jąca** proz polskiego i niemiecki i po-
siadająca dobre świadectwo.—Wiad. w Łodzi
w biurze francuskiej przedzalni **Leona Allar-
da i S-ki.** 857

W d. 30 Marca (11 Kwietnia r. b., o godz.
10 z rana, w Wydziale III Sądu Okręg. w
Warszawie, sprzedana zostanie w drodze pu-
blicznej licytacji nieruchomość № 1761A, przy
ulicy Okopowej położona,
BAGATELA zwana.
Licytacja rozpocznie się od sumy 65,000 rs.
Bliższa wiadomość u adwokata Leona Gra-
bowskiego, Marszałkowska № 52. 1030

Hurtowa sprzedaż
Szyb do okien,
z fabryki w Sosnowicach **Pawła Ebstein,**
po cenie fabrycznej w **Warszawie, Mar-
jańska № 4, u p. Abrahama Freunda.**
Tamże hurtowa sprzedaż Węgla kamiennego,
Wapna, Port-Cementu itd. 699

Wspólnik
z kapitałem od 4,000 do 5,000 rs., potrzebny
jest do Fabryki egzystującej od 2-ch lat,
zapewnia się na czysto 20%. Gdyby zaś oso-
ba przystępująca do spółki była kawale-
rem i chciała się zająć doglądem, to może
mieć przy fabryce mieszkanie. Bliższa wiado-
mość przy ul. Trębackiej u F. Wierzbickiego
i Spółki. 745

Powóz odkryty
para szorów, do sprzedania.—Chmielna № 2,
miesz. 5, służący Edward wskaze. 993

Nowe katalogi nakładowe książek i nut.
Księgarnia
G. SENNEWALDA
przy ulicy Miodowej № 4,
osobom zamieszkałym na prowincji na żada-
nie przesyła **bezpłatnie i franco.** 830

Świeże Nasiona
warzywne pastewne, leśne i kwia-
towe, oraz **KOŃSKI ZĄB** wir-
giński, **KONICZYNĘ** czerwona,
kompletnie oczyszczoną i inne
poleca
Skład Nasion
H. Friedlendera,
dawnie Ostrowskiego i Sp.
w Warszawie, Senatorska 22,
egzystujący od r. 1856. 859

Ogłoszenie.
W d. 11 Kwietnia 1883 r., w Wydziale III
Sądu Okręg. Warsz. będą sprzedane przez Ko-
mornika Kurmana, w drodze działów:

Nieruchomości
Nr 1274, 1275, 1275a,
należące do sukcesorów Stanisława Wolo-
wicza, położone w Warszawie, między Nowym-
Światem, placem Ś-go Aleksandra i Braeką.
Od strony Nowego-Świata, oznaczone poliejn
№ 1, a od strony Brackiej № 2.
1. Nieruchomość № 1274 obejmuje 4,689 □
i. Linja frontowa od strony Nowego-Świata,
długa na 74½ łok. od placu Ś-go Aleksan-
dra na 67 łok. Na przestrzeni tej znajdują
się 2 domy murowane, 2-piętrowe, takż ofi-
cyna i zabudowania gospodarcze.
2. Nieruchomość № 1275, obejmuje 4,855 □
lok. Linja frontowa od placu Ś-go Aleksandra
długa na 67½ ł., od Brackiej na 45 łok. Na
prześczeni tej znajduje się dom frontowy, par-
terowy, murowany i inne zabudowania go-
spodarcze.
3. Nieruchomość № 1275a, obejmuje 4,457 ł.
□. Linja frontowa od strony ul. Brackiej, dłu-
ga na 64 ł. 17 cali. Na przestrzeni tej znaj-
dują się 2 murowane oficyny.
Kaźda z opisanych nieruchomości będzie
sprzedawać się oddzielnie.
Bliższe wiadomości u budowniczego Alfre-
da Bakowskiego, Nicała № 12, od 5—7 po
południu i u komornika Kurmana, Nowolip-
ki № 30a. 733

Wyprawne robotnice
papierosów i cygar
znajdą zaraz korzystne zajecie w **fabry-
ce** tabaczej „**UNION**“ ul. Mar-
szałkowska № 1447/27. 809

Do wynajęcia
w każdym czasie
na letnie lub roczne mieszkanie, w najzdrow-
szej części miasta między ogrodami, z ładnym
widokiem, powietrze czyste, woda doskonała, ko-
munikacja tramwajowa o kilkanaście kroków.
Cena d. lekko tańsza niż w mieście. W pałacy-
ku róg Mokotowskiej i Przyokopowej № 30.
1) **Na parterze** 7 pokoi, 2 przedpokoje, ku-
chnia w suterynie z windą, z salonu wyjście
na piękną werendę i do ogrodu ładnie urzą-
dzonego, może być stajnia i wozownia. 2) **Na**
1-m piętrze 4 pokoje z balkonem, przedpo-
kój i kuchnia i 2 pokoje, przedpokój i kuch-
nia, mieszkania te urządzone z komfortem i
wszelkimi nowoczesnymi wygodami; do lo-
kali są obszerne piwnice, prałnia, piec do
pieczenia ciast i góra wspólna. Wiadomość
na miejscu u właściciela. 935

RZETELNA i UCZCIWA REKLAMA

bez żadnej blagi!!!

Skład fabryczny K. MANTEY.

ŚWIĘTOKRZYŻKA, róg WŁODZIMIERSKIEJ,

sprzedaje najtaniej, po cenach fabrycznych, dotychczas niepraktykowanych:

KASZMIRY czarne i kolorowe, jako specjalność.
MATERJAŁY do pokrycia futer, palt i dolmanów.
ADAMASZKI wełniane i jedwabne.
FLANELE i **KORCIKI**.
SATINS wełniane, prześliczne na suknie, we wszystkich kolorach.

MATERJAŁY na suknie tanié, a mianowicie:

REPSY, DIAGONALE i t. p., po kop. 15, 20, 25, 30 i 35 lok., we wszystkich kolorach.—Wszystkie dodatki do sukien damskich.

UWAGA. Prowadząc wyłącznie powyższe tylko towary i całą swoją uwagę i starania tymże artykułom poświęcając, śmiem twierdzić, że wszystkim słusznym żądaniom Sz. Publiczności, jestem w stanie godnie odpowiedzieć. 886

„WANDA”

Pracownia Sukien i Okryć damskich,

Nowy-Świat № 22, pierwsze piętro,

przyjmuje wszelkie zamówienia w zakres toalety damskiej wchodzącej tak z własnych jak i z powierzonych materiałów.—Obstalunki wykonywane są spieszenie z największą akuracnością, po cenach najumiarkowańszych.—Posiada suknie gotowe czarne tybetowe, przybrane materją, od rs. 20,—suknie wełniane kolorowe, najświeższych fasonów, od rs. 18 i wyżej.—Żądającym robić będą i nadal na spłaty miesięczne i tygodniowe, za pewną gwarancją. 1077

FABRYKA PIÓR

strusich i fantazyjnych

F. GLIWITZ

Senatorska Nr 20, wprost kościoła Ś-go Antoniego,

sprowadziła w wielkim wyborze najwykwintniejsze Nowości paryzkie. Garnitury balowe z piór i kwiatów. Nowe kolory, oryginalny układ i zestawienie. Kwiaty paryzkie, prześliczne gustem i układem. Kapelusze z piór, Pióra strusie i fantazyjne, francuzkie i własnego wykończenia, we wszystkich kolorach. Ptaki stanowiące tak ważną ozdobę na kapeluszach i toaletach balowych w najoryginalniejszych cieniach; wszystko po cenach niepraktykowanie niskich.—Pranie, fryzowanie i farba na sposób paryzki. 697—r

Nowo-otwarty WIELKI SKŁAD

Kaukazko-Kachetyńskich i Krymskich Win

A. SARKISOWA,

ulica Nowy-Świat Nr 67

(w b. pałacu Hr. Zamojskich).

791

Mam honor donieść Szanownej Publiczności, iż w tych dniach otrzymałem świeży transport wyborowych **Kaukazko-Kachetyńskich Win**.

Wina owe pochodzą z najlepszych ogrodów na Kaukazie, lecz ponieważ otrzymałem i otrzymywałem je będąc zawsze z pierwszych rąk, a więc na bardzo dogodnych warunkach, przeto jestem w możności pragnącym pić czyste, naturalne, a więc zdrowe **Wino Kachetyńskie**, sprzedawać takowe po cenach niepraktykowanie niskich.

Ważna wiadomość dla Dam.

NOWO-OTWORZONY

WZYN KONFEKCJI DAMSKIEJ,

S. LUBELSKIEGO,

na rogu ulic BIELAŃSKIEJ i DŁUGIEJ, wprost NALEWEK,

ma honor zawiadomić Sz. Publiczność, iż posiada wielki wybór **Okryć damskich**, wykończonych podług najnowszych modeli paryzkiej i z najwykwintniejszych materiałów, po cenach niezwykle niskich, o czem przekonywa niżej wymieniony

CENNIK:

ŻAKIETY kortowe, ...	od rs. 5 do 10.
DOLMANY	od rs. 7 do 14.
REGENMANTLE	od rs. 7 do 16.
PLASZCZE	od rs. 9 do 18.
DOLMANY kaszmirowe	od rs. 10 do 55.
PALTA wcięte lekkie	od rs. 10 do 22.
PALTA syberyjskie w wielkim wyborze	od rs. 12 do 27.
PALTA wcięte syberyjskie	od rs. 15 do 30.
DOLMANY	od rs. 18 do 65.

Kupujący w większej ilości dostają stosowny rabat. W tymże magazynie przyjmują się obstalunki na różne okrycia damskie. Polecając się łaskawym względem Szan. Publiczności, pozostaje z uszanowaniem

Stanisław Lubelski.

873

Warszawski Magazyn Instrumentów muzycznych

w WARSZAWIE, Nalewki Nr 29,

poleca Sz. Publiczności hurtownie i detalicznie wszelkie instrumenty muzyczne, struny i wszelkie przybory, ceny nader umiarkowane. Oprócz tego magazyn ma wyłączną sprzedaż na Królestwo i Cesarstwo nowego amerykańskiego instrumentu muzycznego „ARISTON”, na którym bardzo łatwo można grać nawet 10,000 pieśni, walców, polek i t. p.—Wszystkie reperacje Magazyn uskutecznia jak najprędzej. Obstalunki z prowiny wysyłają się prędko i sumiennie, za co ręczymy. 850

Feigenbaum & Comp.

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 28 Marca (9 Kwietnia) r. b., o godzinie 11 rano, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy, licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje, na wykonanie robót brukarskich, w r. 1883 w 1, 3 i 5 oddziale inżynierskim m. Warszawy, od sumy około 4,442 rs.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsięwzięcie, złoży w czasie i miejscu wyżej oznaczonym, na ręce p. o. Prezydenta Miasta, opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stempowym, ceny kop. 60, podług wzoru niżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy miasta Warszawy, na złożone w tejże Kassie wadium w ilości rs. 445 i na koszt ogłoszenia rs. 40, które nie utrzymujemy się przy licytacji zaraz zwrócone będą.

Warunki i anszlag, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia . . . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się wykonania w r. 1883 robót brukarskich w 1, 3 i 5 oddziale inżynierskim m. Warszawy, za sumę N. N. rs. N. N. kop., (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonego.

Kwit na złożone w Kassie m. Warszawy wadium w ilości rs. 445 i na koszt ogłoszenia rs. 40, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. N., (wypisać miejsce zamieszkania).

Pisałem dnia N. N. (wypisać dzień, miesiąc i rok).

Podpisać wyraźnie imię i nazwisko.

710

OBICIA PAPIEROWE

w największym i najgustowniejszym wyborze.

CERATY na barchanie, obrusowe, meblowe, nieprzemakalne, posadzkowe.

ROLETY żaluzjowe, płocienne i drelichowe.

GZEMSY do firanek.

Polecają po najprzystępniejszych cenach

SEWERYN MAZUR i S-ka,

Plac Teatralny, pałac Blanka,

889

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 28 Marca (9 Kwietnia) r. b., o godzinie 11½ rano, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy, licytacja in minus, przez opieczętowane deklaracje na wykonanie w r. 1883 robót brukarskich, w 4, 5 i 6 oddziale inżynierskim m. Warszawy, od sumy około 4,016 rs.

Mający zamiar ubiegania się o takowe przedsięwzięcie, złoży w czasie i miejscu wyżej oznaczonym, na ręce p. o. Prezydenta Miasta, opieczętowaną deklarację napisaną na papierze stempowym, ceny kop. 60, podług wzoru niżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kasy miasta Warszawy, na złożone w tejże Kassie wadium w ilości rs. 410 i na koszt ogłoszenia rs. 40, które nie utrzymujemy się przy licytacji zaraz zwrócone będą.

Warunki i anszlag, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.

Wzór do deklaracji:

W skutek ogłoszenia z dnia . . . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się wykonania w r. 1883 robót brukarskich, w 4, 5 i 6 oddziale inżynierskim m. Warszawy, za sumę N. N. rs. N. N. kop. (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonego.

Kwit na złożone w Kassie m. Warszawy wadium w ilości rs. 410 i na koszt ogłoszenia rs. 40, przy niniejszem załączam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. N. (wypisać miejsce zamieszkania).

Pisałem dnia N. N. (wypisać dzień, miesiąc i rok).

Podpisać wyraźnie imię i nazwisko.

732

SZPRYCOWANIE PP. GRIMAULT I K° Z ROŚLINY MATICO

GRIMAULT I K°, APTEKARZE

Przyrządzone wyłącznie z liści peruwiańskiej rośliny Matico, szprycowanie to zasłużyło sobie w przeciągu lat kilku na powszechnie wzięcie. Leczy w bardzo krótkim czasie najuporczywsze rzeżączki.

SKŁAD W PARYŻU, 8, ULICA VIVIERNE I W GŁÓWNYCH APTEKACH.

—15—

WAŻNE

dla właścicieli gorzelni.

Przeróbkę aparatów gorzelniczych Pistorjusza, na aparaty dające mocny i czysty spirytus (92° do 94°) wykonywają za bardzo niską cenę

Zakłady Mechaniczne

Bormann, Szwede & Temler,

(dawniej JAN TROETZER)

w Warszawie, Srebrna № 14. 523

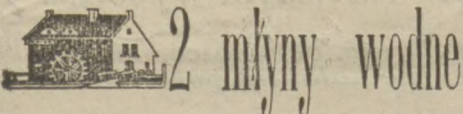

W Antoninach, gub. Wołyńskiej, pow. Zaslawskiego, w odległości 50 wiorst, od st. Szepetówka Kijowsko-Brzeskiej i 35 wiorst od st. Czarny-Ostrów Odessko-Wołoszyskiej dr. zel. odbędzie się d. 6 (18) Maja 1883 r., o godz. 11 rano, przez prywatną licytację roczna

Sprzedaz Koni

nadziebowych, w ilości szt. 30 t. j. ogierów, klaczy i młodzieży czystej krwi arabskiej, ze stada Imienia J.O. Księcia Romana Eustachowicza Sanguszko. Sprzedawane konie obejrzeć można dniem przed licytacją. Nabywcy płacą oprócz ceny ostatecznie zaliczonej 3% dla służby stajennej. Panowie przybywający za kupnem koni do Antonin, zastaną powozy z końmi, przy powyższych stacjach kolejowych. — Blizszych szczegółów udziela na żądanie Leon Brzezicki, zarządzający stadem, przez Szepetówkę, gozie pocztą i telegram. 1024

Trzy mile od Warszawy, przy szosie, są do wdzierawienia

2 młyny wodne

podług najnowszych systemów urządzone na bardzo dogodnych warunkach. Wiadomość w fabryce kamieni młyńskich, C. Skoryny, na Pradze, pod № 409, w kantorze. 856

FOLWARCZEK

Ignaców, do sprzedania, rozległości wiók 4, od st. Nowo-Mińsk odległy wiorst 7, przy szosie Kałuszyńskiej, 2 domy mieszkalne, nowe, wygodne, piwnica, lodownia, ogród, nowo-założony i staw. Budynki folwarczne, nowe kompletne, płodozmian wprowadzony. Blizszą wiadomość u właściciela domu, przy ul. Boniiraterskiej № 3. 921

Jaworze.

Zakład wodolecznicy i zetyczny.

Pora kąpielowa trwa od 1-go Maja do początku Października. Restauracja zakładowa, we własnym zarządzie. Lekarz zakładowy dr. St. Smoleński. Wczesne zamówienia mieszkań załatwia i prospekty rozsyła na żądanie. Inspekcja zakładowa: Ernsdorf—Jaworze, koło Bielska, Szląsk austr. 742

W Kantorze E. Wojewódzkiego & Comp., Marszałkowska 34, przyjmują się zlecenia na dostawę

OWSA,

po cenach jak najniższych, począwszy od 3-eh pudów do ładunków wagonowych. 897

SŁOIK 40 Kop.

VASELINA.

Tłuszcz mineralny, chemicznie czysty, łatwo topliwy, nie psujący się, do użytku aptekarskiego, lekarskiego i toaletowego, przyjęty w szpitalach wszelkich kral, jako najlepszy środek przeciw odmrożeniu, oparzeniu, pękaniu skóry, liszaju, łupieżu, bólowi reumatycznemu, katarom, kaszlu, w ogóle w chorobach skórnych.

Chesebrough Manuf. Co. w New-Jorku.

GŁÓWNY SKŁAD

w Warszawie, Mazowiecka 14

przy Składzie Maszyn.

Handlującym odstępuje się rabat.

Ostrzeżenie. Jedyne amerykańska Vaseline, chemicznie czysta: używana była do lekarskiego użytku. 44

WARSZAWSKA PAROWA FABRYKA CZEKOLADY, CUKRÓW DESSEROWYCH i KARMELKÓW, E. Kwiecińskiego.

HANDLUJĄCYM RABAT.

Skład Główny

28 LESZNO 28.

Cenniki na żądanie franco.

HANDLUJĄCYM RABAT.

Filja Fabryki

14 RYMARSKA 14.

Cenniki na żądanie franco.

Poleca CZEKOLADY w wyborowych gatunkach, tabliczkowa i w proszku, wielki wybór najrozmaitszych gatunków desse-rowskich Czekoladek, przysposobionych na sposób Sucharda. KAKAO w tabliczkach i taflach, oraz KAKAO Kuracyjne, sproszkowane, pozbawione tłustych części, przyrządzone na sposób Hiszpański. Czekolada tabliczkowa odznacza się należyta twardością i szklistą lamliwością, która po ugotowaniu staje się delikatnie płynną. 824

Istniejący od lat 25

MAGAZYN BŁAWATNY

KAROLA S. BRÜNER

przy ul. Świętojerskiej Nr 14,

dla dogodności Szanownych Klientów, zamieszkałych w innych częściach miasta, otworzył

FILJĘ przy ulicy Niecałej Nr 6,

zaopatrzył takową po powrocie swoim z Francji, Angli i Niemiec, z pierwszorządnych fabryk, w najświeższe towary na sezon bieżący, a mianowicie:

MATERJE JEDWABNE:

Satin merveilleux.

Satin de Lyon couleur et noir.

Damasse ottoman genre cachemir.

Ecosse, Velour Broche i Velour de Lyon.

MATERJAŁY WEŁNIANE:

Cachemir Broche, Toil Virginia, Ecosse, Satin soleil i robes façonnées.

Satinety, Zefiry fantazyjne, Piótno, stolowa Bielizna, Dywany, Serwety i Firanki.

Przybory do sukien i kapeluszy. Tulle d'or, Dentelles Cachemir, Aksamitki kolorowe i Wstażki. 757

Dla zaskarżenia sobie względów Sz. Publiczności, będzie sprzedawać po cenach nader umiarkowanych.

CHOROBY PIERSI

Osobom dotkniętym chorobami piersi, kanałów oddechowych albo płuc, jako to: nieżytami, suchotami, katarami i uporczywymi kaszlami należy używać

SYROPU Z PODFOSFORANU WAPNA PP. GRIMAULT I K°

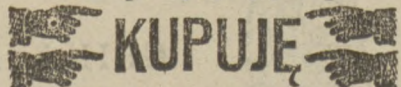
Lekarstwo to od wielu lat przez lekarzy całego świata zapisywane, sprowadzało zawsze zadziwiające uzdrowienia.

Pod jego wpływem ustaje kaszel, znikają nocne poty i stan gorączkowy, chory przyjmuje pokarm jak należy i przychodzi w krótko do dawnego zdrowia i tuszy.

Żądać podpisu GRIMAULT i Ko i pieczęci francuzkiego rządu.

SKŁAD W PARYŻU, 8, ULICA VIVIERNE I W GŁÓWNYCH APTEKACH.

!! Płacę, najlepiej płacę!!

KUPOJE

Zegarki, Biżuterję, Złoto i Srebro, od najmniejszej do największej ilości

SPRZEDAJE

o 30% taniej o 30%

59. Nowy-Swiat 59. dom za Świętokrzyską, mieszk. 15.—HENRYK JUWILER. 259

Ostrzeżenie.

Skradziono losy Bukareszkie №№: 2900/090 3439/06; losy Barletto Ser. 1045/34, 842/11, oraz polisę Ubezpiec. Życia z Towarz. Petersb. № 9147; ostrzegam się każdego, iżby nie nabywał powyższych dokumentów, gdyż poznaczono odpowiednie kroki, dla wstrzymania realizacji. W razie danej wiadomości o skradzionych dowodach w assekuracji Agent. Tow. Ubezpiec. Senatorska № 22, otrzyma się wynagrodzenie. 1034

CERATY!

Ceraty damastowe na serwety białe i kolorowe.

Serwety damastowe nasładujące gobeliny w różnych kolorach.

Skóra amerykańska na pokrycie wozów, „CROCKETT”, w różnych kolorach, mat i glans.

Cerata podłogowa różnej szerokości.

Ceratowe Dywany pod stoły, umywalnie itp.

Ceratowe Chodniki od 25 kop., za lokcie.

Cerata gumowa na kompresy rany.

Wyksatyna biała i czarna, na podkłady.

Piótno gumowe na podkłady dla chorych i dzieci, jedno i dwa stronne.

Patarafki ceratowe różnej wielkości.

polecają w wielkim wyborze 745

F. Wierzbicki i Sp.
róg Wierzbowej i Trębackiej.

KARTONAZE

do wszelkich gałęzi handlu

PAPIEROSÓW opakowanie imituj. cedry.

CYGAR

PUDEŁKA APTEKARSKIE.

KASETKI do LISTÓW i pudełka do kart wizerunkowych.

PUDEŁKA do biżuterii.

PUDEŁKA z PRZEGRÓDKAMI i t.p.

Karol Neddermann,
WROCLAW.

Próbki franco po nadesłaniu porta. 864

Specjalny Zakład Angielski
wyłącznie

Kucia Koni!

RYSZARDA CHAPMAN,

nowo-otworzony przy ul. Chmielnej № 10. poleca się.—Wieloletnia praktyka właściciela zakładu i nieustające poświęcanie się zawodowi, daje gwarancję dokładnego i po cenach możliwie umiarkowanych, wykonywania powyższych robót.— Tamże potrzebny jest uczeń. 245

ROLNIK

od lat kilkunastu pracujący w Poznańskim, należycie uzdolniony do zarządzania większym majątkiem ziemskim, poszukuje posady. Łaskawe oferty prosi przesłać do pp. Otmianowski & Szyftor skład nasion w Poznaniu.

Klacz wierzchowa arabska,

kara, bez odmiany, do sprzedania w Rajstuzli p. Krauzego, ul. Żurawia. 1038

Niżej podpisanemu zaginiony został Dowód zaliczenia

wydany przez Zarząd dr. żel. Nadwiślański z d. 24 Lutego r. b., za Nr 4761, na rs. 282 k. 86. Znalazca zechce złożyć do Kantoru Hotelu Londyńskiego, Nalewki Nr 21, za nagrodą.

1044 **Mordka Rappoport.**

FABRYKA wyrobów rękawicznyczych Ludwika Kunickiego,

egzystująca od 1836 r., w Warszawie Krakowskie-Przedmieście 7. **Rękawiczki** we wszystkich gatunkach, **Kaftany**, **Spodnie**, **Kalesony** i **Skarpety** ze skór zamiszowych jeleńskich i reniferowych, służące do polowania i konnej jazdy i zabezpieczające od przeziębienia i reumatyzmu. **Kurtki** łosiowe i czarne na flaneli, **Prześcioradła** zamiszowe i reniferowe, **Poduszki** zamiszowe i safianowe, **Pasy** brzuszne nankinowe i flanelowe, **Trzasy** i **Kaletki** na pieniądze, **Szelki** własnego wyrobu, oraz francuskie i angielskie, **Krawaty** paryżkie, w najwiewszych fasonach, **Chustki** jedwabne na szyję i do nosa, **Szczotki** i **Grzebienie** różnej wielkości, **Szczoteczki** do zębów i paznogiei, **Spinki** do mankietów i kołnierzy, **Szpilki** do krawatów, **Perfumy**, **Woda Kolońska**, **Mydła** i **Puder**. **Wszystko w najlepszych gatunkach i po przystępnej cenie.** 789

Sprzedają się piękne nie pękające Kafle majolikowe i przenośne Piece.

Fabryka posiadając własne pokłady ogniotrwałej gliny w miejscowości taniego opalu, sprzedaje towar taniej od tutejszych fabryk o 30%. **Wiadomość** Chmielna Nr 1, mieszcz. 3. **Obywatel Sankowski.** 1033

Panny

zdolne do sukien, potrzebne są.—**Wiadomość** **Třebacka** Nr 7, u Bartłomiejczyka 879

Ostrzeżenie. Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości, iż pełnomocnictwo dane p. **Janowi Sienkiewiczowi**, na zarząd dobrami **Duboj** z przyległościami, w gubernji **Grodzieńskiej** i **Mińskiej**, zostało z początkiem roku bież. rejeentalnie cofnięte, tak iż wszelkie manipulacje rzezonych dóbr dotyczące, przez p. **Jana Sienkiewicza** od wyż. wzmiankowanej daty uskutecznione, za nieważne uznane zostaną. 877

Szkola Koronkarstwa.

NAUKA BEZPŁATNA. Lekcje wyrobu koronek ustaly d. 17 Marca i rozpoczną się na nowo d. 3 Kwietnia r. b. **Zapis** odbywa się w **Poniedziałki**, **Wtorki** i **Czwartki**, od godziny 12 do 1 z południa.—O adresie szkoły dowiedzieć się można w **Redakcji „Bluszcza”**, przy ulicy **Nowy-Swiat** pod Nr 55. 1043

—Któryby z pp. właścicieli lub rządów domów, miał do wynajęcia od 1 Lipca r. b.

Apartament

na 1 piętrze, złożony przynajmniej z 8—10 pokoi z nowoczesnymi wygodami, w przestrzeni zamkniętej ulicami: **Królewską**, **Marszałkowską**, **Aleją Jerolimską** i **Nowym-Swiatem**, zechce nadesłać swój adres do Kantoru Kur. Warsz., w zamkniętej kopercie pod lit. **E. G. S.** 1037

Wodociągi, Zlewy, Pompki, Sika wki.

Fabryka Hydrauliczna WISŁA **T. Chądzińskiego, i K. Saskiego,** **Nowy-Swiat 53.** 645 **Roboty drenażowe i wszelkie reperacje wykonywa.**

WAŻNE DLA DAM.

8 z rzędu edycja nowo opracowana już opuściła prasę w języku polskim „Najnowsza najpraktyczniejsza ułatwiona metoda kroju sukien, okryć damskich i dziecięcych,” zawiera drugą dodatkową metodę na sposób francuski poprawnie przezemnie opracowaną. Podług obydwóch metod można rysować formy w dwójaki sposób, od ręki lub też za pomocą sztucznej krzywej linii, ułatwiającej bardzo naukę rysunku wszelkich form. Edycja 8 powiększona, zawiera stałe nowe **poprawne zasadnicze podstawy** wszelkich najnowszych staników francuskich, polonez, penioary, wetemany, gabryele, amazonki, różne fasony spódnice, wiele plaszczy i mantyl dolmanowych i innych pięknych okryć, tudzież dział o estetyce, o sposobie zastosowania form na figury nieforemnie zbudowane, o zastosowaniu form do każdej mody, o wymiarze garnirunków na ryciny mód, o sposobie krajanania fasonów z materiałów—lastrygowaniu i wiele jeszcze technicznych szczegółów, które rycinami uwidocznione i tak jasno opisane, że nawet same panie z dzieła wyuczają się kroju, jest to owoc długoletniej sumiennej pracy w zawodzie nauczycielskim i autorskim.—Prace moje zjednały sobie ogólne uznanie i wziętość tak w kraju jak i zagranicą, czego dowodem sama ilość wydań tak w polskim języku jak w przekładzie rosyjskim, a 2 edycje w niemieckim dawno już wyczerpane. **Nagrodzony na wystawie przemysłowo-rękodzielniczej w Moskwie 1882 r. dyplomem pochwalnym** za najpraktyczniejszą metodę kroju, która jako wzorowa, zalecona została do szkół krawiectwa. Przyznano mi patenta wynalazku w ministerstwie przemysłu i handlu w **Paryżu, Brukseli** i innych stolicach mody.—Cena dzieła z rysunkami tak w polskim języku jak i w przekładzie rosyjskim rs. 3 kop. 50, linijka krojowa rs. 1 kop. 50.—**Na kursa kroju i szycia sukien, okryć i bielizny** męskiej, damskiej i dziecięcej, przyjmuje się każdodziennie.—Cena metody kroju bielizny z rysunkami rs. 2.—**K. GŁODZIŃSKI** nauczyciel, autor metody i właściciel szkół krawiectwa we Lwowie, w Krakowie, w Petersburgu, a w **Warszawie** osobiście udziela **Miodowa** Nr 1. 1063

Pierwsza w kraju **fabryka wyrobów koszykarskich i wózków dziecięcych, AUGUSTA KOCH,** w WARSZAWIE, róg **Krochmalnej i Ciepłej** Nr 25, w domu własnym. 773 **FILJA:** **Marszałkowska** Nr 50. **SKŁAD** główny: **Nalewki** Nr 17.

KAPSUŁKI MATHEY-CAYLUS Wyrobu D-ra Clin — Nagroda Montyon **KAPSUŁKI MATHEY-CAYLUS** z essencji drzewa sandalowego w połączeniu z essencjami balsamicznymi są zalecane przez lekarzy na **choroby zastarzałe i nowopowstałe, białe upławy kobiet, na choroby kanału moczowego i wszelkie przypadłości kanałów moczowych.** „Z powodu delikatnej karukowej obłonki **KAPSUŁKI MATHEY-CAYLUS** trawia się przez osoby najwrażliwsze nawet i nie szkodzą w niemem żołądkowi.“ (Gazeta Szpitali Paryżskich). **Zażywać 9 do 12 kapsulek dziennie** Szezegółowy opis dodaje się do każdego flakonu. Należy wystrzegać się podrobień i wymagać jako gwarancję, na każdym flakonie **KAPSULEK MATHEY-CAYLUS** markę fabryki (zastrzeżoną) opatrzoną w podpis: **Clin & Cie i Medal Nagrody Montyon.** Nabywać można w Paryżu u Clin et Cie, 14, rue Racine; zaś w Warszawie i na prowincji za pośrednictwem wszystkich aptekarzy u których znajdują się jednocześnie pigułki żelazne D-ra Rabuteau.

APTEKA A. TURSKIEGO, Karmelicka Nr 10,

stale zaopatrywana we wszystkie środki nowo-wprowadzone w medycynie, w specjalne lekarstwa krajowe i zagraniczne, **Wina** lekarskie i **Trany**, poleca: **Wody mineralne, naturalne i sztuczne** oraz **Czekoladki przeczyszczające**, których skuteczne działanie, przy doskonałym smaku, czyni je szczególnie dogodnymi w użyciu dla dzieci i osób z trudnością znośzących inne środki tego rodzaju. **Cena** pudełka 25 kop.—Do nabycia w znaczniejszych aptekach i składach materiałów aptecznych. 1042

Wina: **Węgierskie**, **Bordoskie**, **Burgundzkie**, **Reńskie** i **Hiszpańskie**, **Rumy**, **Cognac**, **Likiery** zagraniczne, oraz **Porter** i **Piwo** angielskie naturalne i odstale, a pochodzące z najlepszych źródeł bezpośrednich, poleca

WŁ. NOWICKI, w Składach swoich w **Warszawie**, przy ul. **Marszałkowskiej** Nr 40 i w **Lublinie**, na **Krakowskim-Przedmieściu.** 701r

20 POWOZÓW

używanych, w różnym rodzaju, do wsi i do miasta **Faetony**, **Landa**, **Karety**, **Kocze** itp., **Omibus** mały na osób 12, lekki na parę koni, oszklony, może służyć na dyliżans, przód przykryty, **Kareta** poczwórna, bardzo ozdobna i lekka, może służyć na remizę, **fabryki akwisgrańskiej**, **Perelotka** na resorach stojących, z uprzężą. **Wszystko** w bardzo dobrym stanie, **Sanki** poczwórne, vis-à-vis, **fabryki petersburskiej.**—W fabryce powozów **Romanowski**, **Królewska** Nr 19. 823

BYLI WYCHOWANCY **b. Aleksandryjsko-Brzeskiego Korpusu kadetów**, zjechały przyjęcie udział w koleżeńskim obiedzie, mającym się odbyć w d. 3 (15) Kwietnia r. b., w **Niedziele**, proszeni są o zapisywanie się na **łakowy** u **Majora Martynowa**, (ulica **Senatorska**, dom **Szkoły Junkierskiej**). **Zapisy** przyjmować się będą tylko do 30 **Marca** (11 **Kwietnia**) r. b. 845

Masło wyborowe solonego 46 3/4 k., nie solonego 40 k.—**Ulica Żurawia** Nr 23, mieszcz. 2. 1046

PAPIER WLIŃSKI **Ogromne** powodzenie papieru Wlinsi, zależy od jego własności sprowadzania na powierzchnię ciała zapalenia i rozdrażnienia. **Najznakomitsi** lekarze zalecają takowy przeciw: **rozdrażnieniom w piersiach**, **katarom**, **nieżyłowi oskrzeli**, **chorobom gardlanym**, **grypom**, **reumatyzmom**, **bólom w krzyżach.** **Sposób** użycia bardzo prosty i łatwy jedno przyłożenie wystarcza. **W Paryżu** u **J. Wlinsi et Cie**, 31, rue de Seine, w **Rosji** we wszystkich aptekach. **Wymagać** nazwiska **Wlinsi.** 46

Osobom wędnej cery.

Odalisk, działanie tego cudownego środka, oddziela stare pomarszczone atomy—plamy, piegę: **zmarszczki** ustępują a skórę grubą, szorstką, martwą, zamienia na świeżą białą i rumianą cerę zdrowia. **Odalisk** jest środkiem higieniczny, odmładzający i nie ma sobie równego, a w ciągu 20 lat pozyskał uniwersalne uznanie. **Puder La beaute immortelle**, który jest prawdziwym fenomenem w sztuce kosmetycznej, nie zawiera w sobie żadnych metalicznych części, ani **bismutu**, jeonakże przylega do twarzy i nadaje śliczną—naturalną i bardzo przyjemną białość. **Cena** **Odalisku** rs. 2, **Podru** rs. 1 kop. 50, do obydwóch na przesyłkę dołącza się kop. 50. **Sprzedają** w perfumeryi **RENAISSANCE Nowy-Swiat** Nr 41 i u **KOCHA**, **Krakowskie-Przedmieście**, oraz u **LEONA**, **Nowo-Senatorska** 4. 346

Szabuje tanio i pospiesznie. **Ważne dla PP. Stolarzy.** **Krochmalna** Nr 40a. 556

Potrzebny jest 1047 **Dystylator**, praktycznie i teoretycznie wykształcony do prowadzenia parowej dystylarni. **Wiadomość:** **Senatorska** 27, w kantorze składu maszyn.

Do sprzedania prawie nowy **Garnitur Mebli** mahoniowych, jedwabnym adamaszkiem kryty, składający się z 6 krzesel, 2 foteli, stołu i kanapy. **Elektoralna** 45, mieszcz. 8. 1028

Mieczarnia z Kawiarnią i Piekarnią, egzystująca od lat kilkunastu przy jednej z pryncypalnych ulic, do odstąpienia w każdym czasie; obrót roczny około 16,000 rs., stałe i pewne utrzymanie dla rodziny. **Wiadomość:** **Świętokrzyszka** róg **Nowego-Swiatu** Nr 1, u p. **Malinowskiego** (sklep obuwni). 1048

